

TMMOB ZİRAAT MÜHENDİSLERİ ODASI

Haber Bülteni

EKİM -ARALIK • 2003

İKİ AYDA BİR YAYIMLANIR

SAYI : 67-68

38. DÖNEM 3. DANIŞMA KURULU TOPLANTISI BURSA'DA YAPILDI

"AVRUPA BİRLİĞİNE ÜYELİK SÜRECİNDE SU ÜRÜNLERİ" SEMPOZYUMU YAPILDI

Mühendislik – Mimarlık Haftası ve Dünya Gıda Günü Etkinlikleri kapsamında düzenlenen "AB'ne Üyelik Sürecinde Su Ürünleri Sempozyumu" 16 Ekim 2003 tarihinde TOBB Konferans salonunda gerçekleştirildi.

Devamı Sayfa 4'de

38. Dönem III. Danışma Kurulu; 11-12 Ekim 2004 tarihlerinde, TMMOB Ziraat Mühendisleri Odası Genel Merkez Yönetim Kurulu, önceki dönem ODA Başkanlarımız, TMMOB Yönetim Kurulu ve TMMOB Yüksek Onur Kurulu Üyelerimiz, Şube Yönetim Kurulları ve yakın İl Temsilcilerimiz katılımı ile Bursa Clup Doğa Otel'de gerçekleştirilmiştir.

ODA'mızın geçmiş 6 aylık çalışmalarının değerlendirildiği ve önümüzdeki 6 aylık çalışmaların planlandığı iki günlük çalışma süresinde; tarımdaki son gelişmeler, ülkemizde uygulanan tarım politikaları ile meslek ve meslektaş sorunları tartışılmıştır. Danışma Kurulu'nda alınan kararların özeti ve Danışma Kurulu Sonuç Bildirgesi diğer sayfadadır. *Devamı Sayfa 2'de*

İ.AKIN ÖZDEMİR'İ ANDIK

ODA'mız Adana Şubesi kurucusu İ.Akın ÖZDEMİR'in katledilişinin 25.Yılı nedeniyle, 17 Aralık 2003 tarihinde, Adana'da, bir etkinlik programı düzenlenmiştir. Etkinlik kapsamında; ZMO Adana Şube Başkanı Ayhan BARUT'un konuşmasını müteakip Ziraat Mühendisleri Odası Genel Başkanı Gökhan GÜNAYDIN bir konuşma yapmıştır.

Devamı Sayfa 5'de

BU SAYIDA

- Şube Genel Kurulları ve İl Temsilcileri Seçimleri Yapıldı *Sayfa 17*
- Gıda Yönetmeliği Değişikliğinin İptali İçin Dava Açtı *Sayfa 8*
- Basın Açıklamalarımız *Sayfa 12*
- Güz Konferansları *Sayfa 16*

38. DÖNEM III. DANIŞMA KURULU TOPLANTISINDA GÖRÜŞÜLEN KONULAR VE ALINAN KARARLARIN DEĞERLENDİRİLMESİ

"AB Genişleme Süreci ve Türkiye Tarımı Yılı" İlan Edilen 2003 Yılı Etkinlikleri

08-09 Ocak 2003 tarihlerinde Ankara'da "AB Genişleme Süreci ve Türkiye Tarımı – Tarımsal ve Kırsal Politikalar" konulu iki gün süren bir Sempozyum gerçekleştirildi.

26-28 Haziran 2003 tarihlerinde Gaziantep'te Gaziantep Ticaret Odası, Gaziantep Üniversitesi Rektörlüğü, TMMOB ZMO, Gaziantep Ticaret Borsası, Tarım ve Köyişleri Bakanlığı, Güneydoğu Anadolu İhracatçı Birliği, Gaziantep Ticaret Odaları Birliği işbirliği ile "Küreselleşme ve AB ile Bütünleşme Sürecinde Türk Tarım Politikaları" Sempozyumu gerçekleştirildi.

16 Ekim 2003 tarihinde Ankara'da TMMOB ZMO, Ege Ü. Su Ürünleri Fakültesi ve TOBB'un katılımıyla "AB'ne Üyelik Sürecinde Su Ürünleri" Sempozyumu düzenlenecektir.

560 Sayılı KHK ve Uygulama Sonuçları

560 sayılı KHK'da meslektaşlarımızın iş alanını kısıtlayıcı değişiklik yapılması üzerine değişikliğin iptaline yönelik Danıştay'a iptal davası açılması kararlaştırıldı.

Sorumlu Yönetici Eğitim Programlarına meslektaşlarımızın talepleri doğrultusunda devam edilmesi, 2004 yılı eğitim programlarının Ocak ayında Genel Merkez'e iletilmesi kararlaştırıldı.

Önceki Danışma Kurulu'nda kararlaştırılan ve Samsun Bölge Toplantısı'nda geliştirilen "50 Soruda Sorumlu Yöneticilik" adlı kitap Genel Merkez tarafından hazırlanarak web sitemizde ilgililerin kullanımına sunuldu. Mevzuat değişikliği sonrası güncellenerek basılı duruma getirilmesi kararlaştırıldı.

Mesleki Denetim Uygulamaları

Genel Merkez tarafından hazırlanan ve 24 Temmuz 2002 tarih ve 24825 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren "Ziraat Mühendislerinin Hizmet Alanlarındaki Çalışmalarıyla İlgili Mesleki Denetim Uygulamaları ve Disiplin Hükümleri Hakkında Yönetmelik" kapsamında ODA Denetçileri belirlendi ve Denetçi Kartları dağıtıldı. Bayiler, Üretici Firmalar ve Üreticiler ile

birlikte toplantılar yapılarak uygulamanın ayırım yapılmadan ülke düzeyinde gerçekleştirilmesi kararlaştırıldı.

Profesyonel Denetçilik ve Şubelere Yetki Devri önerileri tartışıldı ve konu üzerinde çalışılarak TMMOB'a iletilmesi kararlaştırıldı.

"Reçeteli ilaç satışı" konusunda Genel Merkez'ce girişimlerde bulunulması kararlaştırıldı.

Mesai saatlerinin ülke genelinde uygulanması ve Yönetmeliğin diğer maddelerinin uygulanması için Tarım ve Köyişleri Bakanlığı'na iletilen istemimize yanıt verilmemesine karşın bir Genelge yayımlandı. Bu konuda Bakanlık uygulamalarının iyileştirilmesi ve Bakanlıkça istemlerimizi içeren bir yazının Valiliklere yazılmasının sağlanması kararlaştırıldı.

Gübre Bayilerinin Ziraat Mühendisleri'nden oluşması ya da Ziraat Mühendisi çalıştırılmasının zorunlu tutulması konusunda bir yasal düzenleme yapılmasının sağlanması kararlaştırıldı.

Türkiye Ziraatçılar Derneği ile görüşülerek bayiler arasında yaşanan haksız rekabet sorununun aşılması kararlaştırıldı.

TARGEV tarafından ODA'mızın katkılarıyla hazırlanan ve yayımlanmak üzere Tarım ve Köyişleri Bakanlığı'na sunulan "Ziraat Mühendisleri-

nin Kamu Dışı Hizmetleriyle İlgili Görev ve Yetkileri Hakkında Yönetmelik" Taslağının bir an önce çıkarılması için gerekli girişimlerde bulunulması kararlaştırıldı.

Antalya Şubesi'nin hazırladığı ve Başkanlığa ilettiği "Zirai Danışmanlık Yönetmeliği" Taslağı üzerinde çalışılması kararlaştırıldı.

Ziraat Mühendisliği Eğitim Programları

Tarım Haftası'2004 Etkinliği olarak Genel Merkez'ce Ankara'da "Ziraat Mühendisliği Eğitimi ve İstihdam" sorunlarının tartışılacağı uluslararası bir sempozyum düzenlenmesi ve Şubelerin 15 Aralık 2003 tarihine kadar katılımcı süreçlerde oluşturacakları raporları Genel Merkez'e iletmeleri kararlaştırıldı.

ODA bünyesinde eğitim programlarındaki değişimleri izleyen, değerlendiren ve kamuoyuna bilgi sunan Eğitim Komisyonu oluşturulması kararlaştırıldı.

ODA Mevzuatının Güncellenmesi

7472 sayılı Yasa ve Yetki Tüzüğü'nün oluşturulacak Mevzuat Komisyonu tarafından gözden geçirilerek güncelleştirilmesi kararlaştırıldı.

Diğer Örgütlerle İlişkiler, "Tarım Platformu" Yaklaşımları

Çeşitli toplantı, platform çalışmaları ve ortak yayınlar ile birlikte çalışmalara devam edilmesi kararlaştırıldı.

50. Yıl Etkinlikleri

Ocak 2004'te Ankara'da düzenlenecek etkinlikler hakkında bilgi verildi ve Şube ve İl Temsilciliklerinin bu etkinliklere katılmaları, 2004 yılında taşrada yapılacak 50. Yıl Etkinliklerinin planlanması ve Ocak 2004'te

Genel Merkez'e iletilmesi kararlaştırıldı.

ODA Örgütlenmesi, Şube İçin Gerekli Üye Yeterlik Sayısı, ODA Gelirlerinin Artırılması, Aidat Toplama Sorunları - Öneriler

Şube yeterlik sayıları değerlendirilerek konu hakkında tüzük değişikliğinin Genel Merkez tarafından Genel Kurul'a getirilmesi kararlaştırıldı.

Genel Merkez dışında kesinlikle üye yapılmaması ve üyelik belgesi verilmemesi kararı uygulanmaktadır.

Üye aidatlarının toplanmasında azami tizliğin gösterilmesi, ödeme yapmayan üyelerin adreslerinin doğru olarak tespitinden sonra icra takibi için Genel Merkeze bildirilmesi ve Genel Merkez'ce icra işlemi başlanması uygulamasına devam edilmektedir.

Hizmet binası olmayan Şubelere bina satın alınması konusundaki girişimlerin hızlandırılması kararlaştırıldı.

Üye aidatları, komisyona gerek kalmaksızın kredi kartlarıyla ödenebilmektedir.

Gelir-gider çizelgelerinin her ay aksatılmadan Genel Merkez'e gönderilmesi, Şubelerin demirbaş defterlerini güncellemeleri ve fotokopilerinin Genel Merkez'e gönderilmesi ve harcamalarda azami tasarruf yapılması kararlaştırıldı.

e-zmo Projesi

ODA web sayfası ve İnternet tabanlı yayılım programı tanıtıldı. Tüm örgütün elektronik ortamda iletişim kurması kararlaştırıldı.

Ülkenin ve Ülke Tarımının Genel Sorunları

Kamu Yönetimi Reformu, 1000 Köye 1000 Tarım Gönüllüsü Projesi, Orman Yasası değişikliği, yabancılara arazi satışına yönelik yasal düzenlemeler ile hayvansal ve bitkisel üretim alt sektörlerindeki son gelişmeler değerlendirilerek ODA görüşlerinin etkili bir şekilde kamuoyuna ulaştırılması kararlaştırıldı.

Siyaseten Yapılan Atamalar

Resmi Gazete'de yayımlanan ve vekaleten yapılan atamaların liste haline getirilerek kamuoyunun bilgilendirilmesi kararlaştırıldı.

39. Genel Kurul

Şube ve İl Temsilciliği seçimlerinin Aralık 2003'de, Genel Kurul'un Şubat veya Mart 2004'de yapılması kararlaştırıldı.

BURSA DANIŞMA KURULU SONUÇ BİLDİRGESİ

Danışma Kurulu 11 Ekim 2003 tarihinde Bursa İlinde toplanarak gündemindeki konuları tartışmış ve aşağıdaki görüşleri benimsemiştir.

1980'de başlayıp günümüze kadar süren süreçte özellikle 09 Aralık 1999'dan itibaren IMF'ye verilen taahhütler doğrultusunda Türk tarımı büyük bir açmaza sürüklenmiştir. Şu anda işbaşında bulunan AKP hükümeti de geçmiş iktidarlar döneminde olduğu gibi IMF politikalarının direkt uygulayıcısı olduğunu göstermiştir.

Ziraat Mühendisleri Odası bu süreçte savunduğu bilimsel doğruları kamuoyuna duyurmuş ve duyurmaktadır.

Oda serbest çalışan meslektaşlarının çalışma saatlerini ve çalışma koşullarının düzenlenmesinden yanadır ve bu konuda Tarım ve Köyişleri Bakanlığı'nın da engelleyici değil destekleyici olması gerektiği inancındadır.

Hükümetlerin birbiri ardı sıra çıkardığı ve Türkiye tarımının geleceğini tehlikeye atan dış baskılı yasalara karşı Oda'mız geçmişte olduğu gibi şimdi de hukuk mücadelesini kararlılıkla sürdürmektedir.

Ziraat Mühendisliği yetki tüzüğü'nün yasaya dönüştürülmesi için gerekli girişimler yapılacaktır.

Tarım ve Köyişleri Bakanlığı diyaloga açık görünmekle beraber uygulamada kitle örgütlerinin görüşünü almadan hareket etmektedir. Örneğin 560 sayılı KHK'da yapılan son değişiklikler bunun somut örneğidir.

Danışma Kurulu Ziraat Fakültelerinin eğitim programlarının sık sık değiştirilmesine karşıdır. Bu konuda tüm üniversiteler ve meslek odalarının katılacağı bir bilimsel toplantıda karar verilmesinin uygun olduğu kanısındadır.

Köy Merkezli Tarımsal Üretim Destek Projesi istihdam yönünde olumlu bulunmakla birlikte; işe almada objektiflikten uzak ve denetim mekanizmalarında Ziraat Mühendisleri Odası'nı dışlayan tutumlara son verilmesi gerektiği görüşündedir.

Önceki iktidarlar gibi AKP iktidarının uyguladığı keyfi ve siyasi atamalar, sürgünler Oda'mız tarafından şiddetle kınanmaktadır. Sendikalar ve diğer Sivil toplum örgütleri ile birlikte Oda'mız bu hukuksuz atama ve sürgünlere karşı tepkisini giderek artan şekilde ortaya koyacaktır.

Kamu Yönetimi Reformu tasarısının kamuya ait tarımsal kuruluşları ve burada çalışan meslektaşlarımızın tasfiyesine yönelik olduğu görünmekte olup Oda'mız buna karşı bir duruşu örgütlemekte kararlıdır.

2004 yılı Oda'mızın 50. kuruluş yılıdır. Bunun tüm örgütümüzle ve halkımızla birlikte en kapsamlı şekilde kutlama hazırlıkları sürmektedir.

Topraklarımızın bazı yasa değişiklikleri yapılarak yabancılara satılmasının SEVR'e giden bir yol olduğuna toplumun dikkatini çekmek istiyoruz.

Anayasanın 170. maddesinde yapılacak değişiklikle "Orman alanları dışında çıkarılan 2B kapsamındaki arazilerin" satılmasını orman sınırlarının daraltılması olarak görüyor ve buna karşı her türlü direnci göstereceğimizi kamuoyuna duyuruyoruz.

“AVRUPA BİRLİĞİNE ÜYELİK SÜRECİNDE SU ÜRÜNLERİ” SEMPOZYUMU

Sempozyuma; Prof.Dr. Ertuğ DÜZGÜNEŞ "Avrupa Birliği'nde Ortak Balıkçılık Politikası", Hüseyin DEDE "Su Ürünleri Mevzuatının AB'ne Uyumundan Sorumlu Türk Otoritelere Destek Projesi", Ergun BAŞ "Katılım Ortaklığı Belgesi, Ulusal Programlar ve İlerleme Raporlarında Su Ürünleri Sektörü", Dr. Ahmet Göker ELBEK "AB'de Su Ürünleri Sektöründe Üretici Örgütüllüğü", Dr. Ejbel ÇIRA "AB'de Balıkçılık Yönetimi ve Koruma Politikası", Doç.Dr.Serap PULATSÜ "Türkiye'de Su Ürünleri Politikaları, Üretim ve Dış Ticaret Yapıları", Hamdi ARPA "Türkiye'de Su Ürünleri Sektöründe Kamu Örgütlenmesi", Dr. İbrahim ÇÖRÜŞ "Türkiye'de Su Ürünleri Yetiştiriciliği ve Sorunları", Cumhur KÜNTAY "Türkiye'de Su Ürünleri Avcılığı ve Sorunları", Ömer BAĞCI "Türkiye'de Su Ürünlerine Dayalı Sanayiler Üretim, Pazarlama ve Tüketim Sorunları", Prof. Dr. Doğan ATAY "Eğitiminin 20. Yılında Su Ürünleri Sektöründe Araştırma, Eğitim ve İstihdam" konulu bildirimleri sundular.

Adalet ve Kalkınma Partisi Milletvekili Dr. Mehmet Mehdi EKER, Cumhuriyet Halk Partisi Milletvekili Necati UZDİL, Tarım ve Köyşleri Bakanlığı Temsilcisi Vahdetin KÜRÜM, Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı Temsilcisi Güngör ŞENEL, GAP İdaresi Başkanlığı Temsilcisi Şerafettin HAMİDİ, DSİ Genel Müdürlüğü Temsilcisi Nuri ŞAFAK, Türkiye Su Ürünleri Derneği Temsilcisi Dr. Raşit GURBET ise, "Türkiye'de Su Ürünleri Sektörünün Sorunlar ve Çözümleri" konusunda görüş bildirdiler.

Sempozyum sonunda aşağıdaki Sonuç Bildirgesi yayımlandı.

AB'NE ÜYELİK SÜRECİNDE SU ÜRÜNLERİ SEMPOZYUMU SONUÇ BİLDİRGESİ

Ülkemizin su ürünleri üretim potansiyeli çok yüksektir. Su kaynakları potansiyeli bakımından Dünya'da 14. sırada yer almaktayız. Üç tarafımız denizlerle çevrilidir. Doğal göl, gölet, baraj ve akarsu varlığımız ile su alanlarımız, orman alanlarından fazla, tarım alanlarına hemen hemen yakındır. Bu potansiyele rağmen, balıkçılık sektörüne verilmesi gereken önem beklenenin altında kalmıştır.

Avrupa Birliği'ne uyum sürecinin yaşandığı günümüzde, balıkçılık sektörü, avcılık, yetiştiricilik, örgütlenme, araştırma, eğitim ve pazarlama boyutları ile yeniden ele alınmalı ve kamu örgütlenmesi dahil yeniden yapılandırılmalıdır.

Bu çerçevede;

- Su ürünleri stoklarının korunması, rasyonel yönetilmesi ve sürdürülebilir bir balıkçılığın yapılmasına olanak verecek tedbirler öncelikle alınmalıdır.

- Avrupa Birliği Ortak Balıkçılık Politikasında yer alan özel ve kamu örgütlenmesine eşdeğer bir yapılanma vakit geçirilmeden sağlanmalıdır.

- Balıkçılığın sadece kamu örgütleri tarafından yürütülmesi ve sorumluluk ve yetkinin yüklenilmesi yerine, bir Balıkçılık Federasyonu kurularak, yük büyük ölçüde, federasyon eliyle gerçek sahipleri tarafından yönetilmelidir.

- Tüketicinin daha ucuz su ürünleri temini için, fiyat, pazarlama, satış, destekleme konularında Avrupa Birliğine benzer mekanizmalar ülkemiz için de uygulanmalıdır.

- Balıkçılarımızın sosyal güvenceleri sağlanmalı, avlanma yasaklarının olduğu dönemde, yaşamlarını sürdürecektir desteklemeler getirilmelidir.

- Balıkçılık sektörünün kayıt altına alınabilmesi ve gerekli politikaların oluşturulabilmesi için balıkçı limanları ile balık halleri arasındaki veri kayıt ve kontrol sistemi geliştirilmeli, sağlıklı ve gerçeği yansıtan istatistiki veriler mutlaka sağlanmalıdır.

- Su ürünleri yetiştiriciliği, kültür balıkçılığı desteklenmeli, özendirici ve teşvik edici tedbirlerle yaygınlaştırılmadığı.

- Denizlerimizin farklı sektörler tarafından kullanılmasının getirdiği çatışmalarının önlenmesi için Kıyı Yönetimi ve Çevre Düzeni Planları hazırlanmalı ve uygulanmalıdır.

- Su ürünleri tüketimin artırılmasına yönelik Tanıtım Programlarına ağırlık verilmeli, ülkemiz kişi başına balık tüketimi 8 kg'dan dünya ortalaması 16 kg'a çıkarılmalıdır.

- İç tüketim talebine artırıcı tedbirler alınmalı, balık satış yerleri teknik ve hijyenik koşullar açısından uygun hale getirilmelidir. Soğuk zincirinin yaygınlaştırılması için gerekli desteklemeler yapılmalıdır.

- İhracat potansiyeli çok yüksek olan su ürünlerimizin Avrupa Birliği pazarının ötesinde, Yakın ve Uzak Doğu pazarlarında da yer alabilmesi için, gerekli ticari anlaşmalarda su ürünlerine önem verilmelidir.

- Tüketicilerin sağlıklı ve güvenilir su ürünlerini tüketmeleri için düzenlemelere önem ve öncelik verilmelidir.

- Artı değer, istihdam yaratması ve kırsal kalkınmaya katkıda bulunması açısından su ürünleri işleme ve değerlendirme tesisleri ülkemizde yaygınlaştırılmalıdır.

TMMOB Ziraat Mühendisleri Odası
Ege Üniversitesi Su Ürünleri Fakültesi
Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği

İ. AKIN ÖZDEMİR'İ ANDIK

Daha sonra İ. Akın ÖZDEMİR anısına düzenlenen futbol turnuvasında birinci gelen takıma kupa verilmiştir. Futbol turnuvasının ardından TMMOB Ziraat Mühendisleri Odası Genel Merkezince hazırlanan 1920-1938 yıllarını kapsayan Atatürk Dönemi Tarım Politikaları konulu slayt gösterisi izlenmiştir.

ZMO Adana Şubesi Türk Halk Müziği Ekin Korusu ve Grup Günebakan'ın Şiir Dinletisinin ardından; Adana Büyükşehir Belediyesi Tiyatro Salonunda, TMMOB Başkanı KAYA GÜVENÇ'in, Karadeniz Teknik Üniversitesi Öğretim Üyesi

Prof. Dr. Mehmet BEKAROĞLU'nun ve Avukat Dr. Yücel SAYMAN'ın panelist olarak katıldığı "Cumhuriyet'in 80. Yılında İnsan Hakları, Demokrasi ve Laiklik" konulu panel yapılmıştır. Paneli TMMOB Ziraat Mühendisleri Odası Genel Başkanı Gökhan GÜNAYDIN yönetmiştir. Panelden sonra akşam Ziraat Mühendisleri Odası Adana Şubesi Lokalinde bir kokteyl düzenlenmiştir.

18 Aralık 2003 günü sabah Ziraat Mühendisleri Odası Adana Şubesinde buluşularak öldürüldüğü yerde basın açıklaması yapılmış ve karanfil bırakma eylemi yapılmış, daha sonra Mersin Asri Mezarlığına gidilerek bir tören düzenlenmiştir.

CUMHURİYET MİTINGİNE KATILDIK

25 Ekim 2003 günü Üniversiteler ile Atatürkçü Düşünce Derneği tarafından ortaklaşa düzenlenen ve TMMOB ve bağlı Odalar ile sivil toplum örgütlerinin de katıldığı "Cumhuriyet Yürüyüşü"ne Genel Merkez Yönetim Kurulu Üyelerimiz Baki Remzi SUIÇMEZ ve Emin Argun BARAN ile Genel Sekreterimiz İlhan HAN katılmıştır. Diğer Odalara ait az sayıda mühendis ODA pankartımız altında yürümüşlerdir.

ANKARA İŞYERİ TEMSİLCİLERİ TOPLANTISI YAPILDI

ODA' mızın 38. Dönem 6. İşyeri Temsilcileri Toplantısı, 15 Kasım 2003 günü saat 11:00' de gerçekleştirilmiştir. Bu toplantıya Ali İhsan İLHAN, Belkise KAYA, Miklat TARI, Mustafa TORUN, Zeki UZUNTAŞ, Temel BECER, Nevzat ERDOĞAN, Yusuf

DELİALİOĞLU, Muzaffer SÜREK, Sabahattin DURMAZ, Hamdi ARPA, M. Bülent TORUNBALCI, Burhan HARMANKAŞI, Serap DİREK, Ali ŞENAY, Vuslat ULUSOY, Ayşe KARABULUT, Selda ÜNAL katılmışlardır. Geçen süre içinde yapılanlar,

basın açıklamaları, Danıştay başvurularımız ve gelecek dönemde yapılacak çalışmalara ve 50. Yıl Kutlamaları Etkinliklerine ilişkin olarak işyeri temsilcilerimize bilgi verilmiştir.

ÜNİVERSİTE YERLEŞKE PLANLAMASI VE ÇEVRE DÜZENLEMESİ I. ULUSAL ÇALIŞTAYI YAPILDI

16-18 Ekim 2003 tarihleri arasında İnönü Üniversitesi tarafından Malatya'da düzenlenen, "Üniversite Yerleşke Planlaması ve Çevre Düzenlemesi 1. Ulusal Çalıştayı"na ODA' mız adına A.Ü.Z.F. Öğretim Üyesi Prof. Dr. İlhami ÜNVER katıldı.

CUMHURİYETİMİZİN 80. YILI KUTLAMALARI

Bursa'da, 24 Ekim 2003 tarihinde, Cumhuriyetimizin 80. yılı kutlamaları kapsamında TMMOB Ziraat Mühendisleri Odası Bursa Şubesi ve Uludağ Üniversitesi Ziraat Fakültesi'nin ortak olarak düzenlediği etkinlikler kapsamında, ODA Başkanı Gökhan GÜNAYDIN

"Osmanlı'dan Cumhuriyet'e Türkiye Tarımı ve Cumhuriyetimizin 80. Yılında Türkiye Tarımının Sosyoekonomik Analizi" konulu bir Konferans verdi.

KAMU YÖNETİMİNDE YENİDEN YAPILANMA: REFORM DEĞİL SOSYAL DEVLETİN TASFİYESİ" KONULU SEMPOZYUM YAPILDI

TMMOB, DİSK, KESK VE TTB'nin birlikte düzenlediği ve 20.11.2003 günü İTÜ Evinde gerçekleştirilen "Kamu Yönetiminde Yeniden Yapılanma: Reform Değil Sosyal Devletin Tasfiyesi" konulu Sempozyum'a konuşmacı olarak katılan ODA Başkanı Gökhan GÜNAYDIN, 2. oturumda, "Reformu (!)" tarım politikaları açısından değerlendirdi.

GAP ALANINDA ÜRETİCİ ÖRGÜTLENMESİ VE TARIMSAL KOOPERATİFLER TOPLANTISI YAPILDI

Friedrich-Ebert Vakfı'nın yürütmekte olduğu "toplumsal diyalog" programı çerçevesinde 01 Kasım 2003 Cumartesi günü Ankara'da yapılan "GAP Alanında Üretici Örgütlenmesi Ve Tarımsal Kooperatifler" konulu toplantıya ODA Başkanı'mız Gökhan GÜNAYDIN katılarak ODA'mız görüşlerini açıkladı.

"CUMHURİYET'İMİZİN 80. YILINDA BİTKİSEL ÜRETİM, HAYVANCILIK VE ORMANCILIĞIMIZ" PANELİ YAPILDI

TARIM ORKAM-SEN ve KESK'in 3 Kasım 2003 tarihinde birlikte düzenledikleri "Cumhuriyet'imizin 80. Yılında Bitkisel Üretim, Hayvancılık ve Ormancılığımız" konulu bir Panel gerçekleştirildi. Türkiye Ormanlıklar Derneği'nde gerçekleştirilen Panel'in Bitkisel Üretim ve Hayvancılığımız konulu ilk bölümünde ODA Başkanımız Gökhan GÜNAYDIN konu ile ilgili sunuş yaptı.

8. ULUSAL SOSYAL BİLİMLER KONGRESİ

3-5 Aralık 2003 tarihleri arasında Orta Doğu Teknik Üniversitesi Kültür ve Kongre Merkezi'nde düzenlenen 8. Ulusal Sosyal Bilimler Kongresi'nin, 4 Aralık 2003 Perşembe günü saat 09:00 - 10:30 saatleri arasında, Kültür ve Kongre Merkezi G Salonu'ndaki "Türkiye Tarımında Dönüşümler" konulu Oturum'una ODA Başkanımız Gökhan GÜNAYDIN "Kamu Sektörü ve Kamusal Alan Tartışmaları" konulu bildirisi ile katılmıştır.

ULUSAL TARIM KONGRESİ YAPILDI

Ankara Ticaret Odası tarafından 11-12 Aralık 2003 tarihlerinde Sürmeli Otel'de düzenlenen "Ulusal Tarım Kongresi"nde, ODA'mız önceki dönemler Başkanlarından Mahir GÜR-BÜZ'ün yönettiği oturuma; Prof. Dr. Korkut BORATAV, Prof. Dr. Ahmet ŞAHİNÖZ, Prof. Dr. Ali KOÇ ve Doç Dr. Yücel ÇAĞLAR ile birlikte ODA Başkanı'mız Gökhan GÜNAYDIN katılmışlardır.

A. Ü. Z. F. DEKANI PROF. DR. YETKİN GÜNGÖR ODA'MIZI ZİYARET ETTİ

Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Yetkin GÜNGÖR ODA'mızı ziyaret etmiştir. Görüşmede; tarım örgütleri ve meslek kuruluşları ile üniversiteler arasında sıkı işbirliğinin olması ve bunun geliştirilmesi ile ilgili fikir birliğine varılmıştır.

TÜRKİYE ZİRAAT ODALARI BİRLİĞİ'NİN 40. KURULUŞ YILDÖNÜMÜ TÖRENLERİNE KATILDIK

25 Aralık 2003 tarihinde, DSİ Konferans Salonunda düzenlenen Türkiye Ziraat Odaları Birliği'nin 40. Kuruluş Yıldönümü törenlerine Genel Başkanımız Gökhan GÜNAYDIN katılmıştır.

DANIŞTAY'DA GIDA YÖNETMELİĞİ DEĞİŞİKLİĞİNİN İPTALİ İÇİN DAVA AÇTIK

10.10.2003 gün, 25255 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Gıdaların Üretimi, Tüketimi ve Denetlenmesine Dair Yönetmelikte Değişiklik Yapılması Hakkında Yönetmelik" kapsamında meslektaşlarımızın çıkarları aleyhine hükümler hakkında Danıştay'a iptal davası açtık.

21.11.2003

YÜRÜTMENİN DURDURULMASI İSTEMLİDİR

DANIŞTAY BAŞKANLIĞI'NA

DAVACI : Gökhan GÜNAYDIN

TMMOB Ziraat Mühendisleri ODASI Başkanı

Karanfil Sokak 28 / 12

6640 Kızılay / ANKARA

E. Başak KAYA

TMMOB Gıda Mühendisleri ODASI Başkanı

Sümer 2. sokak, 36/15

Yenişehir / ANKARA

Sami CAN

TMMOB Kimya Mühendisleri ODASI Başkanı

Karanfil sokak 19/5

Yenişehir / ANKARA

Emin KORAMAZ

TMMOB Makine Mühendisleri ODASI Başkanı

Sümer sokak 36 / 1A

Yenişehir / ANKARA

Mete TOPGÜDER

TMMOB Petrol Mühendisleri ODASI Başkanı

Necatibey caddesi 36/26

Sıhhiye / ANKARA

DAVALI : Tarım ve Köyişleri Bakanlığı

Milli Müdafaa Caddesi No:20

06100 Kızılay/Ankara

DAVANIN TÜRÜ : İptal davası

DAVANIN KONUSU : 10.10.2003 gün, 25255 sayılı Resmi Gazete'de, "Gıdaların Üretimi, Tüketimi ve Denetlenmesine Dair Yönetmelikte Değişiklik Yapılması Hakkında Yönetmelik" yayımlanmıştır.

Sözü edilen Yönetmelik değişikliği ile, 9.6.1998 tarih, 23367 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Gıdaların Üretimi Tüketimi ve Denetlenmesine Dair Yönetmeliğin, 19.3.2002 tarihli ve 24700 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yönetmelikle değişik 7 nci maddesinin (a) ve (b) bentleri değiştirilmekte ve aynı maddeye (h) bendi eklenmektedir.

Yapılan değişikliklerle, 20 Beygir Gücü ve altında motor gücü bulunan ekmek ve ekmek çeşitleri üreten işyerlerinde, ustaların sorumlu yönetici olabileceği hükme bağlanmakta, ayrıca sorumlu yöneticilerin meslek odasından alacakları belge ile noter sözleşmesini Bakanlığa ibraz etmeleri gereği ortadan kaldırılmaktadır.

Aşağıda ayrıntısı ile açıklanacağı üzere, Anayasa, ilgili yasa ve Kanun Hükmünde Kararname hükümlerine açıkça aykırı olması gerekçesiyle, sözü edilen yönetmeliğin 19.03.2002 gün, 24700 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yönetmeliğin 7. madde a fıkrasını değiştiren 1. madde a fıkrasının, bir önceki düzenlemeye dönülmek amacıyla tümüyle iptaline, yine 19.03.2002 gün, 24700 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yönetmeliğin 7. maddesine h bendi ekleyen 1. madde h bendinin tümüyle iptali ve öncelikle yürütmenin durdurulması istenilmektedir.

OLAYIN ÖZETİ :

A - DAVA KONUSU İLE İLGİLİ GIDA MEVZUATI, AŞAĞIDA ÖZETLENMEKTEDİR;

I - 560 sayılı "Gıdaların Üretimi, Tüketimi ve Denetlenmesine Dair Kanun Hükmünde Kararname

28 Haziran 1995 tarih, 22327 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan, 560 sayılı "Gıdaların Üretimi, Tüketimi ve Denetlenmesine Dair Kanun Hükmünde Kararname" nin amacı, "amaç" başlıklı birinci madde hükmünde, "Gıda maddelerinin teknik ve hijyenik şekilde üretim, işletme, muhafaza, depolama, pazarlama ve halkın gereği gibi beslenmesini sağlamak, üretici ve tüketici menfaatleriyle, halk sağlığını korumak üzere, gıda maddelerinin üretiminde kullanılan her türlü ham ve yardımcı maddeler, mamul ve yarı mamul gıda maddeleri ile yan ürünlerinin özelliklerinin tespit edilmesi, gıda maddeleri üreten işyerlerinin asgari teknik ve hijyenik şartlarının belirlenmesi, denetiminin yapılması ve gıda maddeleri ile ilgili hizmetler dair esas ve usulleri belirlemek" olarak ifade edilmektedir.

560 Sayılı KHK'nin "İstihdam" başlıklı 6. maddesi, gıda maddeleri üreten işyerlerinde işletmenin nev'i ve büyüklüğüne göre gıda bilimi konusunda eğitim görmüş kişilerin sorumlu yönetici ve eleman olarak istihdamını zorunlu kılmaktadır. Buna göre sorumlu yöneticiler, Bu Kanun Hükmünde Kararname ve yönetmeliklerde belirtilen esas ve usullerin yerine getirilmesinden işverenle birlikte sorumludur.

KHK'ye göre, Gıda bilimi konusunda eğitim görmemiş kişilerin teknik eleman olarak istihdam edilebilmesi için Tarım ve Köyişleri Bakanlığı ve Sağlık Bakanlığı ile ticaret, sanayi, ticaret ve sanayi odalarının birlikte açacağı kurslardan belge alınması zorunludur. Belgesi bulunmayanlar teknik eleman olarak çalıştırılmaz.

Sorumlu yöneticiler ve teknik elemanlarla ilgili esas ve usuller yönetmelikle belirlenir.

KHK'nin "Ceza Hükümleri" başlıklı 18 / A maddesi c fıkrası hükmüne göre; "6 ncı maddeye göre istihdamı mecburi olan sorumlu yöneticileri istihdam etmeden imalatta bulunan, gıda maddeleri üreten işyerleri faaliyetten men edilerek sahiplerine para cezası verilir".

KHK'nin "Yönetmelikler" başlıklı 19. maddesi hükmüne göre ise, "bu KHK ile çıkarılması öngörülen yönetmelikler ve uygulamaya ilişkin sair esas ve usuller, ilgili kuruluşların görüşü alınarak Tarım ve Köyişleri Bakanlığı ile Sağlık Bakanlığınca müştereken hazırlanıp bir yıl içinde görev ve yetki kapsamına bağlı olarak Sağlık Bakanlığı ve Tarım ve Köyişleri Bakanlığınca yayınlanır"

II - "Gıdaların Üretimi, Tüketimi ve Denetlenmesine Dair Yönetmelik"(RG:9.6.'98/23367)

560 sayılı KHK'ye dayanılarak çıkarılan "Gıdaların Üretimi, Tüketimi ve Denetlenmesine Dair Yönetmelik", 9.6.1998 tarih, 23367 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Adı geçen Yönetmeliğin "Tanımlar" başlıklı 4. maddesinde Sorumlu Yönetici "Bu Yönetmeliğin 7. Maddesinde belirtilen esaslara göre işyerinde ürün üretiminden sorumlu tutulan işveren veya tarafından görevlendirilen bir yetkili", Usta "Bir mesleğin gerektirdiği bilgi, beceri ve iş alışkanlıklarını kazanmış ve bunları mal ve hizmet üretiminde iş hayatınca kabul edilebilecek standartlarda uygulayabilen usta belgesi almış kişi" ve Ustalık belgesi "Mesleki eğitimden geçen ustalara verilen mesleki yeterlilik belgesi" olarak tanımlanmaktadır.

Aynı Yönetmeliğin, "Sorumlu Yönetici ve Eleman İstihdamı" başlıklı 7. madde hükmüne göre, Gıda ve gıda ambalajı üreten işyerlerinde, sorumlu yönetici ve eleman aşağıdaki esaslara göre istihdam edilir.

a) Bu Yönetmelik kapsamındaki ürünleri üreten, 30 Beygir gücünün üzerinde motor gücü bulunan veya on kişinin üzerinde işçi çalıştıran gıda maddesi üreten işyerlerinde, üretimin nev'ine uygun, gıda bilimi konusunda en az 4 yıllık lisans eğitimi almış ziraat, gıda, kimya mühendisleri, kim-

yagerler ve veteriner hekimler ile gıda bilimi konusunda ihtisas yapmış biyolog ve su ürünleri mühendisleri gibi kişilerin eğitim dallarına uygun sorumlu yönetici olarak istihdamı zorunludur.

Gıda ambalajı üreten işyerlerinde ise sorumlu yönetici olarak gıda bilimi konusunda eğitim almış ziraat, gıda, kimya mühendisleri veya makine, petrol, endüstri mühendislerinin istihdamı zorunludur.

Sorumlu yöneticinin atanması, kayıtlı bulunulan meslek odasından alınacak belge üzerine Noter onaylı sözleşme yapılır.

b) (a) bendi dışındaki işyerleri, (a) bendine uygun olarak tek sorumlu yönetici İstihdam edebilecekleri gibi, merkez ilçe dışında aynı ilçe sınırları içinde ürün grupları itibarıyla, en fazla üç işyerinde müştereken sorumlu yönetici istihdamı zorunludur.

c) Gıda üretim zincirinin uygun görülen aşama ve/veya aşamalarında istihdam edilecek olan ve gıda bilimi konusunda eğitim görmemiş usta seviyesindeki elemanların; Tarım ve Köyişleri Bakanlığı koordinasyonunda Sağlık Bakanlığı; illerdeki ticaret, sanayi, ticaret ve sanayi odaları ile esnaf ve küçük sanatkarlar odalarının birlikte açacağı kurslardan "ustalık belgesi" almaları zorunludur. Bu Yönetmeliğin yayımı tarihinde daha önce Bakanlık ve Millî Eğitim Bakanlığı tarafından verilmiş ustalık belgeleri geçerlidir.

d) (a) bendi için, işyeri yetkilisi ile sorumlu yöneticisi gıda üretim zincirinden birlikte sorumludur, (b) bendi için işyeri yetkilisi, sorumlu yöneticisi ile ustalar gıda üretim zincirinden birlikte sorumludur.

Yönetmeliğin "İşyeri Sorumlulukları" başlıklı 9. maddesinde ise, İşyeri yetkilisi ve/veya sorumlu yöneticisinin yerine getirmekle sorumlu olduğu işler; üretim zincirinin tüm aşamalarında Gıda Kodeksi uyarınca hijyen kurallarını sağlamak, ürünle ilgili spesifik bilgi ve deneyime sahip bir kontrol grubu oluşturmak, ürünün tam ve doğru bir tanımını yapmak, gıdanın planlanan tüketim şekli ve tüketicilerini tanımlamak, akış şeması yapmak ve şema üzerinde gerekli ilaveleri gerçekleştirmek, gıda üretiminin tüm basamaklarında; yetiştirme ve hasattan başlayarak işleme, imalat, depolama, dağıtım ve tüketim noktasına ulaşıncaya kadar olabilecek tehlikeleri belirlemek ve bu tehlikelere karşı etkili olabilecek tedbirleri saptamak, muhtemel tehlikeyi engellemek veya en aza indirmek için üretim zincirinde "kritik kontrol noktaları" belirlemek, kritik kontrol noktalarına ait kritik limitleri tespit etmek, kritik kontrol noktalarının belirlenen program doğrultusunda denetlenmesi için izleme sistemi oluşturmak, olumsuz bir durum saptandığında etkin düzeltici önlemleri almak, ilgili kayıtların ve uygulanan işlemlerin yer aldığı bir dokümantasyon sistemi oluşturmak, .. olarak sayılmaktadır.

Bunların yanında, sözkonusu Yönetmeliğin birinci eki "Gıda Sicili Başvurusu", ikinci eki "Türk Gıda Kodeksinde Yer Alan Ürünler İçin Üretim İzin Başvurusu", üçüncü eki "Gıda İle Temasta Olan Ambalaj Üretim İzin Başvurusu" ve dördüncü eki "Türk Gıda Kodeksinde Yer Almayan Ürünler İçin Üretim İzin Başvurusu" metinlerinde, Sorumlu Yöneticinin noter onaylı sözleşmesi ve diploma sureti, bir zorunluluk olarak aranmaktadır. Ayrıca, birinci ekte, gıda sicil başvurusu yapabilmek için, meslek kuruluşlarına üyelik belgesinin ibrazı da gerekli görülmektedir.

III – "Gıdaların Üretimi, Tüketimi ve Denetlenmesine Dair Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik" (RG:30.6.'00/24095)

"Gıdaların Üretimi, Tüketimi ve Denetlenmesine Dair Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik", 30.06.2000 gün, 24095 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Adı geçen Yönetmelik, 9.6.1998 tarihli Yönetmelik'in yukarıda sözü edilen dört ekini değiştirmiştir. Yapılan değişikliklerle, Gıda Sicili Başvurusu (EK 1), Ürün Kodeksleri (Tebliğleri)Yayımlanan Ürünler İçin Üretim İzin Başvurusu (EK 2), Gıda İle Temasta Bulunan Ambalaj Materyali Üretim İzni Başvurusu (Ek 3) ve Ürün Kodeksleri (Tebliğleri)Yayımlanan Ürünler İçin Üretim İzin Başvurusu (EK 4) metinlerinin hepsinde, sorumlu yöneticinin noter onaylı sözleşmesi, diploma sureti ve bağlı bulunduğu meslek kuruluşuna kayıtlı olduğuna dair belge (meslek kuruluşu olanlardan) zorunlu olarak aranmaktadır.

IV – "Gıdaların Üretimi, Tüketimi ve Denetlenmesine Dair Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik" (RG:19.3.'02/24700)

"Gıdaların Üretimi, Tüketimi ve Denetlenmesine Dair Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik", 19.03.2002 gün, 24700 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Sözü edilen Yönetmelik, ilgili Yönetmelik'in 7. maddesini değiştirerek, gıda ve gıda ambalajı üreten işyerlerinde, sorumlu yönetici ve eleman istihdamını aşağıdaki esaslara bağlamaktadır;

a) 5590 sayılı Ticaret ve Sanayi Odaları, Ticaret Odaları, Sanayi Odaları, Deniz Ticaret Odaları, Ticaret Borsaları ve Türkiye Ticaret Borsaları Birliği Kanununa göre ticaret siciline kayıtlı, gıda maddesi üreten 60 Beygir Gücünün üzerinde motor gücü bulunan veya 15 ve üzerinde işçi çalıştıran veya hazır yemek üreten işyerleri veya her türlü gıda katkı karışımları üreten işyerlerinde en az 4 yıllık lisans eğitimi almış gıda, ziraat, kimya mühendisleri, veteriner hekimleri, kimyagerler, su ürünleri mühendisleri ve biyologlar ile gıda bilimi konusunda en az yüksek lisans yapmış diğer meslek gruplarına mensup kişilerin eğitim dallarına ve üretimin nevine göre her bir işyeri için sorumlu yönetici olarak istihdamı zorunludur.

En az 4 yıllık lisans eğitimi almış Ev Ekonomisi Yüksek Okulu mezunları ve diyetisyenler hazır yemek üreten her bir işyeri için sorumlu yönetici olarak istihdam edilebilirler.

60 Beygir Gücünün üzerinde motor gücü bulunan gıda ambalajı üreten işyerlerinde ise her bir işyeri için sorumlu yönetici olarak gıda, ziraat, makine, petrol, endüstri, kimya mühendisleri veya kimyager istihdamı zorunludur.

Sorumlu yöneticiler işverenle noter onaylı sözleşme yaparak söz konusu işyerinde sorumlu yönetici olarak çalıştıklarına dair meslek odasından alacakları belge ile noter sözleşmesini Bakanlığa ibraz ederler.

b) 507 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar Kanunu hükümlerine göre, esnaf ve sanatkarlar siciline kayıtlı işyerleri ile (a) bendi dışında kalan işyerleri; (a) bendindeki meslek gruplarına uygun olarak azami 5 işyeri için tek sorumlu yönetici istihdam edebilecekleri gibi gıda bilimi konusunda eğitim görmüş tekniker ve teknisyen seviyesindeki elemanlar üretimin nevine göre en fazla iki işyerinden sorumlu olacak şekilde istihdam edilebilirler.

60 Beygir Gücünün altında motor gücüne sahip, kimyasal ve ısı işlem yapılmadan sadece fiziksel işlem uygulayarak kağıt ve karton kutu üretimi yapan gıda ambalajı üreten işyerlerinde (a) bendinin üçüncü fıkrasında belirtilen meslek gruplarına mensup kişiler azami 5 iş yerinde sorumlu yönetici olarak istihdam edilebilir.

c) (a) bendi dışında kalan işyerlerinden ürettiği gıda maddesini yalnızca ürettiği mekanda satan işyerleri ile yılda en çok 3 ay faaliyet gösteren mevsimlik gıda maddesi üreten işyerlerinde sorumlu yöneticilik usta eğitim belgesine sahip kişiler sorumlu yönetici olarak istihdam edilebilir.

d) Gıda üretim zincirinin uygun görülen aşama ve/veya aşamalarında sorumlu yönetici olarak istihdam edilecek gıda bilimi konusunda eğitim görmemiş, yetkili makamlarca verilmiş ustalık belgesini haiz elemanlar ile sorumlu yöneticilik yapacağı iş kolunda en az iki yıl çalışmış olan kişiler Tarım ve Köyişleri Bakanlığı koordinasyonunda Sağlık Bakanlığı; illerdeki ticaret, sanayi, ticaret ve sanayi odaları ile esnaf ve küçük sanatkarlar odalarının birlikte açacağı kurslardan sorumlu yöneticilik usta eğitim belgesi almaları zorunludur. 9/6/1998 tarihli ve 23367 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Gıdaların Üretimi Tüketimi ve Denetlenmesine Dair Yönetmeliğin yayımı tarihinden önce yetkili makamlar tarafından verilmiş ustalık belgeleri geçerlidir.

e) Gıda, gıda ambalajı ve gıda ile temasta bulunan materyal üreten işyerlerindeki üretim zincirinden işyeri yetkilisi ile sorumlu yöneticisi birlikte sorumludur.

f) Sorumlu yöneticiler sadece aynı il sınırları içerisinde sorumlu yöneticilik yapabilirler ve başka bir işle iştigal edemezler.

g) Gıda sicili ve üretim izni ile ilgili bütün bilgi ve belgeler il müdürlüğü kanalıyla Bakanlığa gönderilir."

V – "Gıdaların Üretimi, Tüketimi ve Denetlenmesine Dair Yönetmelikte Değişiklik Yapılması Hakkında Yönetmelik" (RG:10.10.'03/25255)

"Gıdaların Üretimi, Tüketimi ve Denetlenmesine Dair Yönetmelikte Değişiklik Yapılması Hakkında Yönetmelik", 10.10.2003 gün, 25255 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Adı geçen Yönetmelik, 9/6/1998 tarihli ve 23367 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Gıdaların Üretimi Tüketimi ve Denetlenmesine Dair Yönetmeliğin, 19/3/2002 tarihli ve 24700 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Yönetmelikle değişik 7 nci maddesinin (a) ve (b) bentlerini değiştirmekte ve aynı maddeye (h) bendi eklemektedir.

Değişiklik ve ekleme maddeleri, aşağıda belirtilmektedir;

a) Gıda maddesi üreten 60 Beygir Gücünün üzerinde motor gücü bulunan veya 15 ve üzerinde işçi çalıştıran veya hazır yemek üreten işyerleri veya her türlü gıda katkı karışımları üreten işyerlerinde en az 4 yıllık lisans eğitimi almış gıda, ziraat, kimya mühendisleri, veteriner hekimleri, kimyagerler, su ürünleri mühendisleri ve biyologlar ile gıda bilimi konusunda en az yüksek lisans yapmış diğer meslek gruplarına mensup kişilerin eğitim dallarına ve üretimin nevine göre her bir işyeri için sorumlu yönetici olarak istihdamı zorunludur.

En az 4 yıllık lisans eğitimi almış Ev Ekonomisi Yüksek Okulu mezunları ve diyetisyenler hazır yemek üreten her bir işyeri için sorumlu yönetici olarak istihdam edilebilirler.

Gıda ile temasta bulunan ambalaj materyali üreten işyerlerinde ise her bir işyeri için sorumlu yönetici olarak gıda, ziraat, makine, petrol, endüstri, kimya mühendisleri veya kimyager istihdamı zorunludur.

b) (a) bendi dışında kalan işyerleri; (a) bendindeki meslek gruplarına uygun olarak azami 5 işyeri için tek sorumlu yönetici istihdam edebilecekleri gibi gıda bilimi konusunda eğitim görmüş tekniker ve teknisyen seviyesindeki elemanlar üretimin nevine göre en fazla iki işyerinden sorumlu olacak şekilde istihdam edilebilirler.

60 Beygir Gücünün altında motor gücüne sahip, kimyasal ve ısıl işlem yapılmadan sadece fiziksel işlem uygulayarak kağıt ve karton kutu üretimi yapan gıda ambalajı üreten işyerlerinde (a) bendinin üçüncü fıkrasında belirtilen meslek gruplarına mensup kişiler azami 5 işyerinde sorumlu yönetici olarak istihdam edilebilir.

"h) 20 Beygir Gücü ve altında motor gücü bulunan ekmek ve ekmek çeşitleri üreten işyerlerinde gıda bilimi konusunda eğitim görmemiş, yetkili makamlarca verilmiş ustalık belgesine haiz elemanlar Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı ile ilgili meslek odalarının birlikte açtığı kurslardan sorumlu yöneticilik usta eğitim belgesi almış olmaları halinde sorumlu yönetici olarak istihdam edilebilirler."

B – DAVA KONUSU İLE İLGİLİ MESLEKİ MEVZUAT İŞE ŞÖYLEDIR;

TMMOB Ziraat, Gıda, Kimya, Makine ve Petrol Mühendisleri ODA'ları, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarıdır. Özel hizmet alanlarında çalışan mühendis ve mimarların, aşağıda belirtilen Anayasa ve ilgili Yasa hükümleri gereği, ODA üyesi olmaları zorunludur.

I- Anayasa hükmü

Anayasa'nın "Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları" başlıklı 135. madde hükmüne göre, bu tip kuruluşlar, " belli bir mesleğe mensup olanların müşterek ihtiyaçlarını karşılamak, mesleki faaliyetlerini kolaylaştırmak, mesleğin genel menfaatlere uygun olarak gelişmesini sağlamak, meslek mensuplarının birbirleri ile ve halk ile olan ilişkilerinde dürüstlüğü ve güveni hakim kılmak üzere meslek disiplini ve ahlakını korumak maksadı ile kanunla kurulan ve organları kendi üyeleri tarafından kanunda gösterilen usullere göre yargı gözetimi altında, gizli oyla seçilen kamu tüzel kişilikleridir".

Maddenin devamında, "Kamu kurum ve kuruluşları ile kamu iktisadi teşebbüslerinde asli ve sürekli görevlerde çalışanların meslek kuruluşlarına girme mecburiyeti aranmaz" denilmektedir.

II – Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Yasası

04.02.1954 gün, 8625 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan "Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Yasası" nın, 05.08.1983 gün, 18126 sayılı RG'de yayımlanan 66 sayılı KHK ile değişik 33. madde hükmüne göre,

"Türkiye'de mühendislik ve mimarlık meslekleri mensupları mesleklerinin icrasını iktiza ettiren işlerle meşgul olabilmeleri ve mesleki tedrisat yapabilmeleri için ihtisasına uygun bir odaya kaydolmak ve azalık vasfını muhafaza etmek mecburiyetindedirler

Kamu kurumu ve kuruluşları ile iktisadi Devlet Teşekkülleri ve kamu

iktisadi kuruluşlarında asli ve sürekli olarak çalışan mühendislik ve mimarlık meslekleri mensuplarının meslek ve ihtisaslarıyla ilgili odaya girmeleri isteklerine bağlıdır. Ancak bunlar, görevlerinin gereği olan işleri yaparken, mesleki bakımından, Odaya kayıtlı meslektaşlarının yetkileriyle haklarına sahip ve onların ödevleriyle yükümlüdürler".

Aynı Yasa'nın 38. madde hükmüne göre ise, "Bu kanunun 33 ve 34. maddelerinde yazılı vecibeleri yerine getirmeyen yüksek mühendis, yüksek mimar, mühendis ve mimarlar Türkiye'de mesleki faaliyetten men edilirlir".

C- GENEL DEĞERLENDİRME ;

Yukarıda belirtilen Anayasa, yasa, KHK ve Yönetmelik hükümleri birlikte değerlendirildiğinde, aşağıdaki sonuçlar ortaya çıkmaktadır;

1 – Avrupa Birliği'nin gıda konusundaki müktesebatına uyum çerçevesinde çıkarılan 560 sayılı "Gıdaların Üretimi, Tüketimi ve Denetlenmesine Dair Kanun Hükmünde Kararname"nin amacı, gıda işyerlerinde çalıştırılan, gıda konusunda yükseköğretim görmüş sorumlu yöneticiler aracılığıyla, teknik ve hijyen standartlarına uygun gıda üretim – ambalajlanması ve satışının sağlanması ve bu şekilde halk sağlığının korunmasıdır.

KHK'nin 6. madde hükmü uyarınca, gıda bilimi konusunda eğitim görmemiş kişiler, açılacak kurslardan belge almak koşuluyla, ancak teknik eleman olarak istihdam edilebilirler. Başka bir deyişle, bunların, sorumlu yönetici olarak istihdamları mümkün değildir.

Bu şekilde, KHK, sorumlu yönetici ve teknik eleman arasında kesin bir ayırım yapmaktadır. Nitekim KHK'nin "Ceza Hükümleri" başlıklı 18 / A maddesi c fıkrası hükmüne göre; sorumlu yöneticileri istihdam etmeden imalatta bulunan gıda maddeleri üreten işyerleri faaliyetten men edilir, ancak teknik elemanlar açısından böyle bir durum söz konusu değildir.

2 – Ayrıca, yukarıda belirtildiği gibi, Anayasa'mızın 135. maddesi ve "Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Yasası" nın, 05.08.1983 gün, 18126 sayılı RG'de yayımlanan 66 sayılı KHK ile değişik 33. madde hükmüne göre, Türkiye'de özel hizmet alanlarında mühendislik mesleğini yapanların, uzmanlık dallarına uygun bir ODA'ya kayıt yaptırmak ve üyeliklerini sürdürmek zorunluluğu bulunmaktadır. Bu zorunluluğa uymayan mühendisler, mesleki faaliyetten men edilirler.

Bu gereğe uygun olarak, gıda konusunda çıkarılan yönetmeliklere, "Sorumlu yöneticiler işverenle noter onaylı sözleşme yaparak söz konusu işyerinde sorumlu yönetici olarak çalıştıklarına dair meslek odasından alacakları belge ile noter sözleşmesini Bakanlığa ibraz ederler" hükmü konulmuştur.

3 – Buna karşılık, izleyen süreç içinde, 560 sayılı KHK uyarınca çıkarılan Yönetmeliklerde, giderek amaçtan uzaklaşmaktadır. Sırasıyla;

a) 9.6.1998 tarih, 23367 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren "Gıdaların Üretimi, Tüketimi ve Denetlenmesine Dair Yönetmelik", 30 Beygir gücünün üzerinde motor gücü bulunan veya on kişinin üzerinde işçi çalıştıran gıda işyerlerinde 1, motor gücü ve işçi sayısı bunların altında olan en fazla üç işyerinde bir sorumlu yönetici istihdamını getirmiş, gıda üretim zincirinin uygun görülen aşama ve/veya aşamalarında istihdam edilecek olan ve gıda bilimi konusunda eğitim görmemiş usta seviyesindeki elemanların ise açılacak kurslardan "ustalık belgesi" almalarını zorunlu kılmıştır.

b) 19.03.2002 gün, 24700 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren "Gıdaların Üretimi, Tüketimi ve Denetlenmesine Dair Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik" ise, 5590 sayılı yasa kapsamında bulunan ve 60 Beygir gücünün üzerinde motor gücü bulunan veya onbeş kişinin üzerinde işçi çalıştıran gıda işyerlerinde 1, 507 sayılı Yasa kapsamında bulunan, motor gücü ve işçi sayısı bunların altında olan en fazla beş işyerinde bir sorumlu yönetici istihdamını getirmiş, sorumlu yönetici olarak çalışabileceklere tekniker ve teknisyenleri de, iki işyeri ile sınırlı kalmak üzere, ilave etmiştir. Yine aynı Yönetmelikle, 60 Beygir gücünün altında motor gücü bulunan ve onbeş kişinin altında işçi çalıştıran işyerlerinden ürettiği gıda maddesini yalnızca ürettiği mekanda satan işyerleri ile yılda en çok 3 ay faaliyet gösteren mevsimlik gıda maddesi üreten işyerlerinde, usta eğitim belgesine sahip kişilerin sorumlu yönetici olarak istihdamına izin vermiştir.

Görüldüğü gibi, hem 1 sorumlu yönetici çalıştırılacak işyerlerinin motor gücü ve işçi sayıları artırılmış, tekniker ve teknisyenler sürece dahil edilmiş, hem de tezgahta satış yapan ve mevsimlik gıda işletmelerinde ustaların sorumlu yönetici olabilmeleri sağlanmıştır. Ancak izleyen Yönetmelik değişikliği, bu alandaki en olumsuz düzenlemeleri içermektedir.

c) 10.10.2003 gün, 25255 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren "Gıdaların Üretimi, Tüketimi ve Denetlenmesine Dair Yönetmelikte Değişiklik Yapılması Hakkında Yönetmelik",

• Kendisinden önceki Yönetmelik'in 7. maddesinin (a) bendini değiştirirken, bendin son fıkrası olan "Sorumlu yöneticiler işverenle noter onaylı sözleşme yaparak söz konusu işyerinde sorumlu yönetici olarak çalıştıklarına dair meslek odasından alacakları belge ile noter sözleşmesini Bakanlığa ibraz ederler" hükmünü tümüyle iptal etmiş, buna karşılık Gıda Sicili Başvurusu (EK 1), Ürün Kodeksleri (Tebliğleri) Yayınlanan Ürünler İçin Üretim İzin Başvurusu (EK 2), Gıda İle Temasta Bulunan Ambalaj Materyali Üretim İzin Başvurusu (EK 3) ve Ürün Kodeksleri (Tebliğleri) Yayınlanan Ürünler İçin Üretim İzin Başvurusu (EK 4) metinlerinin hepsinde, sorumlu yöneticinin noter onaylı sözleşmesi, diploma sureti ve bağlı bulunduğu meslek kuruluşuna kayıtlı olduğuna dair belgeyi (meslek kuruluşu olanlardan) zorunlu olarak aramayı sürdürmüştür.

Bu bağlamda, Yönetmelik değişikliğinin neyi amaçladığını anlamak güçleşmektedir. Eğer Yönetmelik sorumlu yöneticinin meslek odasına kayıtlı olma zorunluluğunu ortadan kaldırıyor, Anayasa'nın 135. maddesi ve Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Yasası'nın, 33. madde hükmünü ihlal etmektedir, genel düzenleyici işlemler hiyerarşisi bakımından bunun hukuka aykırılığı açıktır.

Diğer taraftan, Yönetmelik içeriğinden kaldırdığı üyelik koşulunu Yönetmelik eklerinde arıyor olması, getirilen düzenlemenin "dağınıklığı" ortaya koymaktadır.

• Bunun dışında, daha da vahimi, sözü edilen yönetmelik ile getirilen (h) maddesi ile, bir önceki yönetmeliğin yalnızca tezgahta satış yapan ve mevsimlik gıda işletmeleri için ustalara tanıdığı sorumlu yönetici olabilme durumunu, 20 Beygir Gücü ve altında motor gücü bulunan ekmek ve ekmek çeşitleri üreten işyerlerinin tümüne yaymaktadır. Artık bu tip işyerlerinde, gıda bilimi konusunda eğitim görmemiş, yetkili makamlarca verilmiş ustalık belgesine haiz elemanlar, sorumlu yönetici olarak istihdam edilebilmektedirler.

Bu düzenleme, 560 sayılı KHK'nin birçok maddesine aykırıdır.

Öncelikle, 560 Sayılı KHK'nin "İstihdam" başlıklı 6. maddesi, gıda işyerlerinde gıda bilimi konusunda eğitim görmüş kişilerin sorumlu yönetici VE eleman olarak istihdamını zorunlu kılmaktadır. KHK, gıda bilimi konusunda eğitim görmemiş kişilerin teknik eleman olarak istihdam edilebilmesi için ise bazı koşullar aramaktadır. Görüldüğü gibi yasa koyucu, sorumlu yönetici ve teknik elemanı tümüyle ayrı olarak değerlendirmiş, kullandığı "ve" bağlacı ile de, bunların birbiri yerine ikame edilemeyeceğini ortaya koymuştur. Ayrıca KHK'nin "amaç" başlıklı 1. maddesinde sayılan hususların, "bir mesleğin gerektirdiği bilgi, beceri ve iş alışkanlıklarını kazanmış ve bunları mal ve hizmet üretiminde iş hayatınca kabul edilebilecek standartlarda uygulayabilen usta belgesi almış kişi" olarak tanımlanan kişiler tarafından yerine getirilemeyeceği açıktır.

Bunun dışında, İlgili Yönetmelik'in değiştirilmemiş olan ve dolayısıyla geçerliliğini koruyan maddeleri karşısında, getirilen yeni düzenlemeler, mevzuat bütününe önemli oranda işlevsiz kılmaktadır. Şöyle ki; Yönetmelik'in "İşyeri Sorumlulukları" başlıklı 9. maddesinde ise, İşyeri yetkilisi ve/veya sorumlu yöneticisinin yerine getirmekle sorumlu olduğu işler, yukarıda da belirtildiği gibi, ayrıntılı olarak sayılmaktadır. Buna göre sorumlu yönetici;

- Gıda Kodeksi uyarınca hijyen kurallarını sağlamak,
- Ürünle ilgili spesifik bilgi ve deneyime sahip bir kontrol grubu oluşturmak,
- Ürünün tam ve doğru bir tanımını yapmak,
- Gıdanın planlanan tüketim şekli ve tüketicilerini tanımlamak,
- Akış şeması yapmak ve şema üzerinde gerekli ilaveleri gerçekleştirmek,

• Gıda üretiminin tüm basamaklarında; yetiştirme ve hasattan başlayarak işleme, imalat, depolama, dağıtım ve tüketim noktasına ulaşıncaya kadar olabilecek tehlikeleri belirlemek ve bu tehlikelere karşı etkili olabilecek tedbirleri saptamak,

• Muhtemel tehlikeyi engellemek veya en aza indirmek için üretim zincirinde "kritik kontrol noktaları" belirlemek, kritik kontrol noktalarına ait kritik limitleri tespit etmek,

• Kritik kontrol noktalarının belirlenen program doğrultusunda denetlenmesi için izleme sistemi oluşturmak, olumsuz bir durum saptandığında etkin düzeltici önlemleri almak,

• İlgili kayıtların ve uygulanan işlemlerin yer aldığı bir dokümantasyon sistemi oluşturmak ..

görevlerini yerine getirecektir.

Yukarıda sayılan kritik kontrol noktalarının belirlenmesi, gıda biliminde, HACCP (Hazard Analyzes at Critical Control Point) olarak tanımlanmaktadır. Bu ve benzeri süreçler, ancak gıda bilimi konusunda yüksek öğrenim görmüş mühendisler tarafından yönetilebilir.

Buna karşılık Tarım ve Köyişleri Bakanlığı, getirdiği Yönetmelik değişikliği ile 20 BG'nün altında motor gücü bulunan ve ekmek /ekmek çeşitleri üreten işletmelerde bu işlemlerin, fırın ustaları tarafından yapılmasını öngörüyor.

Aldıkları kısa süreli eğitimlerle, fırın ustalarının, gıda alanında teknik ve hijyenik standartlara uygun iş ve işlemler yapamayacakları açıktır.

Bakanlık, mühendis yerine usta tercihi yaparak, yalnızca bilime inançsızlığını ortaya koymakla kalmamakta, ayrıca tüm halkın sağlığını da tehlikeye atmaktadır. Ülkemizdeki fırınların neredeyse tamamının 20 BG'nün altında olduğu ya da kapasite raporlarında öyle gösterildiği düşünüldüğünde, tehlikenin boyutları ortaya çıkmaktadır.

SONUÇ VE İSTEM :

Yukarıda açıklanan doğrultuda, Anayasa, ilgili yasa ve 560 sayılı KHK hükümlerine aykırı hükümler ve halk sağlığını tehdit eden düzenlemeler taşınması nedenleriyle, T.C. Tarım ve Köyişleri Bakanlığı tarafından çıkarılan ve 10 Ekim 2003 gün, 25255 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren "Gıdaların Üretimi Tüketimi ve Denetlenmesine Dair Yönetmelikte Değişiklik Yapılması Hakkında Yönetmelik" in, 19.03.2002 gün, 24700 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yönetmeliğin 7. madde a fıkrasını değiştiren 1. madde a fıkrasının, bir önceki düzenlemeye dönülmek amacıyla tümüyle iptaline, yine 19.03.2002 gün, 24700 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yönetmeliğin 7. maddesine h bendi ekleyen 1. madde h bendinin tümüyle iptali yanında, Anayasa, yasa ve KHK'ye açıkça aykırılıkları ve halk sağlığına olan olumsuz etkileri bağlamında öncelikle yürütmelerinin durdurulmasına, yargılama giderleri ve avukatlık ücretinin davalı idareye yükletilmesine karar verilmesini saygılarımızla arz ve talep ederiz.

Gökhan GÜNAYDIN

TMMOB Ziraat Mühendisleri

ODASI Başkanı

E. Başak KAYA

TMMOB Gıda Mühendisleri

ODASI Başkanı

Sami CAN

TMMOB Kimya Mühendisleri

ODASI Başkanı

Emin KORAMAZ

TMMOB Makine Mühendisleri

ODASI Başkanı

Mete TOPGÜDER

TMMOB Petrol Mühendisleri

ODASI Başkanı

BASIN AÇIKLAMALARI

TÜRKİYE MISIR SEKTÖRÜNDE - DOĞRULAR YANLIŞLAR

"ÇOK ULUSLU ŞİRKETLER ÇİFTÇİYİ BİRBİRİNE DÜŞÜREMEYECEK!" - 01.10.2003

Türkiye Mısır Sektöründe Doğrular – Yanlışlar "Çokuluslu Şirketler Çiftçiyi Birbirine Düşüremeyecek!"

Son günlerde kamuoyunda yürütülen faaliyetlerle, mısır ve pancar üreticisinin çıkarları birbiriyle çelişiyormuş gibi gösterilmeye çalışılmaktadır.

TMMOB Ziraat Mühendisleri ODASI, bu tartışmalara üretici adına müdahil olmaktadır: Tarım sektörü bir bütündür, hak ve çıkarları ortaktır. Buna karşılık, üretici karşısında, tarım ürünleri dışalımının hammadde ve işlenmiş madde ticaretinden çıkar sağlayan çevreler bulunmaktadır.

Ziraat Mühendisleri ODASI, hububatından hayvancılığına, narenciyesinden yağ bitkilerine, ipek böcekçiliğinden meyve sebzesine kadar, tarımsal üretimin her alanında çalışan üreticilerimizin yanındadır; onların birliğini sağlamak, hak ve çıkarlarını korumak ve geliştirmek çabası içindedir.

Üreticinin hak ve çıkarlarını savunmak yanında, bunun tersine faaliyet gösterenlerin tutumlarını da kamuoyuna duyurmak, ODA'mızın kamusal görev anlayışının bir gereğidir.

50 yıllık geçmişi olan bu tutum, gelecekte de bu şekilde sürdürülecektir.

Bu çerçevede, kimi çevrelerce sanki mısır – pancar üreticisinin hak ve çıkarları birbirine tersmiş gibi gösterilmeye çalışılan süreçte; Ziraat Mühendisleri ODASI şu gerçeğin altını çiziyor: Hayır, mısır ve pancar üreticisinin çıkarları ortaktır, el ele üretim yaparak, beraber çalışarak, tarım sektörünü geliştireceklerdir.

Kamuoyu gündeminde bulunan süreçlere ilişkin olarak aşağıda verilen analizin, tartışmalara ışık tutucu nitelikte olacağına ve üreticilerimizi aydınlatacağına inanıyoruz...

Önce, Türkiye ve dünyadaki mısır sektörüne ilişkin durumu doğru olarak saptayalım.

1 - Türkiye mısırdaki açığı olan bir ülkedir. Son onüç yıllık verilere baktığımızda, ekim alanlarının 500 – 550 bin hektar, üretimin ise 2.1 – 2.3 milyon ton düzeylerinde sabitlendiği görülmektedir. % 5 – 6 düzeyindeki tarla kayıpları düşünüldüğünde, ülkemizde 2 milyon ton mısır arzından söz etmek olanaklıdır.

1984 yılında yürürlüğe sokulan "II. Ürün Mısır Projesi", o dönemlerde 1.5 milyon ton olan üretim düzeyini 2 milyon tonlar düzeyine çıkarmış olmakla birlikte, bu gelişme, ülkenin kendi mısır tüketimini karşılamaktan uzaktır.

2 - Türkiye'nin, 3 milyon ton / yıl mısır tüketimi bulunmaktadır. Tüketimin alt sektörel dağılımı, aşağıda verilmektedir;

Yem sektörü 2.000.000 Ton

Nişasta + Glikoz sektörü, yağ sektörü 500.000 Ton

Taze olarak tüketilen 100.000 Ton

Yöresel kullanım 300.000 Ton

Diğer kullanım (çerezlik vs. gibi) 100.000 Ton

3 - Bu tablo içerisinde, mısır üretim açığı, her yıl 1 milyon ton ve üzerinde yapılan dışalım ile kapatılmaktadır.

4 - Bu noktada, dışalımın zamanlaması ve gümrük vergisi oranlarının yurtiçi üretimin ve üreticinin çıkarlarına göre ayarlanması büyük önem taşımaktadır.

Dünya Ticaret Örgütü Uruguay Turu sonrasında imzalanan Tarım Anlaşması'na göre, Türkiye'nin mısır ürününe % 182 oranında gümrük vergisi uygulamak hak ve yetkisi bulunmaktadır.

Buna karşılık Türkiye, iç piyasanın koşullarını dikkate alarak, bu üst sınırın oldukça altında – değişken gümrük vergisi uygulamaktadır. Bu tutum, yurtiçi üretim tümüyle değerlendirildikten sonra, sanayiye görece olarak ucuz hammadde sağlamak açısından doğru olabilir. Ancak burada kritik nokta, hasat döneminden önce, piyasada mısır kalmayacak şekilde, gümrük vergisinin yükseltilmesidir.

Türkiye'de, 25.06.2002 tarihinde % 35 olarak belirlenen mısır gümrük vergisi, 17.04.2003 tarihinde % 20'ye indirilmiş; bu vergi oranı üzerinden 1 milyon tonun üzerinde mısır ülkeye sokulmuştur. İzleyen süreçte 08.08.2003 tarihinde mısırdaki uygulanan gümrük vergisi oranı % 45'e yükseltilmiş, bu oran üzerinden dahi ithal mısırın Türkiye'ye girişinin devam etmesi ve yerli üreticinin mısırının elinde kalması sonucunda konunun kamuoyunun gündemine taşınması sonrasında, çok geç bir kararla, 25.09.2003 tarihinde mısır gümrük vergisi oranı % 70'e yükseltilmiştir.

Bu bağlamda, hasat öncesi dönemde piyasaya sürülen ithal mısırla piyasa doyurulmuş, bunun sonucunda da, özellikle ülkenin en önemli mısır üreticisi olan Çukurova ve Amik Ovası yöresinde, mısır üreticinin elinde kalmıştır.

5 - Adana Şubemiz ile birlikte yaptığımız hesaplamalar, Çukurova'da mısır üretim maliyetinin 255.000 TL/kg. dolayında olduğunu ortaya koymaktadır. Bu bağlamda, % 20 üretici karını eklediğimizde, mısır için 310.000 TL/ kg fiyat düzeyinin, olumlu bir fiyat düzeyini yansıttığı söylenebilir.

Toprak Mahsulleri Ofisi, 2003 yılı mısır alım fiyatını, 310.000 TL/ kg olarak belirlemiştir. Bu fiyat düzeyi üzerinden, yoğun bir mısır alımı gerçekleştirilmektedir. 28 Eylül 2003 akşamı verilerine göre, TMO, Adana'da 7.741, Doğanent'te 14.871, Yakapınar'da 8.753, Yenice'de 11.342, Ceyhan'da 3.786 ve Mersin'de 13.190 ton olmak üzere, İzmir Bölge'de yaptığı daha küçük alımlarla birlikte, toplam 71.828 ton alım gerçekleştirmiş olup, alımlar devam etmektedir.

Fiyat düzeyi olumlu olmasına karşın, TMO'nun önündeki kuyruklar, üretici açısından önemli güçlükler yaratmaktadır.

6 - Tüm bunlardan sonra, bir de Dünya'da mısır ürünü destekleme düzeyine ilişkin değerlendirmelerde bulunmakta yarar vardır.

Amerika Birleşik Devletleri'nde, 2002 ila 2007 yılları arasında geçerli olan Yeni Tarım Yasası, oldukça karmaşık ve piyasa gelişmelerine göre kurgulanmış bir destekleme sistemi öngörmektedir. ODA'mızın, çeşitli senaryolara göre yaptığı hesaplamalara göre, ABD'de 1000 acre (yaklaşık 400 hektar) mısır eken bir üreticinin eline, 334.008 ABD Doları geçmektedir. Bu, hektar başına 835 ABD Doları anlamına gelmektedir ki, bunun son derecede büyük bir destekleme düzeyini ifade ettiği açıktır.

Mısır ürününü destekleme konusunda, Avrupa Birliği ABD'den aşağı kalmamaktadır. 2002 - 2006 yılları aralığında, Avrupa Birliği'nin mısır ürünü için belirlediği eşik fiyat 157.03 euro/ton, müdahale fiyatı 101.31 euro/ton, doğrudan gelir ödemesi ise 63 euro/ton düzeyindedir. Buna göre, mısır eken bir üreticinin eline geçecek en az fiyat, 164.31 euro / ton olmaktadır. İşletme ölçekleri geniş, tarımsal girdi fiyatları ve dolayısıyla üretim maliyetleri düşük olan AB ülkeleri için, sözü edilen destekleme düzeyinin tatmin edici olduğu ortadadır.

ABD ve AB, bu desteklemelerin yanında, büyük miktarlarda dışsatım sübvansiyonu vererek, GSM kredileri kullanarak, dünya pazarlarını ele geçirmeye çalışmaktadır.

7 - Buna karşılık, Türkiye'de mısır ürünü için sağlanan destekleme düzeyi son derecede yetersizdir. Bilindiği gibi, Türkiye'de dekara 16 milyon TL DGD ödenmekte, alternatif ürün olarak mısır ekenlere dekara 132 milyon TL ödeme yapılmakta, yukarıda da söylenildiği gibi, TMO, 310 bin TL/kg. fiyatla mısır alımı yapmaktadır. Ancak mazot, tohum, gübre, ilaç gibi girdilerin pahalılığı, işletme ölçeklerinin küçüklüğü, Türkiye mısır üretim maliyetlerinin yüksek olmasına neden olmaktadır.

8 - AB ve ABD'deki yüksek iç destekleme düzeyi ve dışsatımın sübvansiyon edilmesi, ithal mısırın Türkiye'ye, yerli mısır fiyatından yaklaşık 50.000 TL/kg. daha düşük maliyetle girmesine neden olmaktadır.

Tüm bu veriler birlikte değerlendirildiğinde, mısır sektörü ve mısır üreticileri ile onların şeker pancarı üreticileri ve nişasta bazı şeker sanayii ile olan ilişkileri açısından şu değerlendirmelerde bulunmak doğru olacaktır;

1 - Çukurova ve Amik Ovası üreticilerinin elinde mısırın kalmasının tek nedeni, düşük gümrük vergisi ile yapılan ve 1.5 milyon tona yaklaşan dışalımdır.

Dışalımdan kimler çıkar sağlıyor, kimler kaybediyor ? Bu sorunun yanıtı çok açık: ithal ürünü Türkiye'ye sokan iktidara yakın çevreler ile bu ucuz hammaddeyi kullanarak NBŞ üreten ve bunu da yüksek fiyatlarla sanayiye satan Amerikan firmaları.

Neden Türkiye mısırdaki % 182 gümrük vergisi uygulama hakkına sahip iken, hasat dönemine % 20 ve % 45'lik vergi oranları ile girilmiş ve ülke ithal mısır cennetine çevrilmiştir ? Neden iş işten geçtikten sonra, 25.09.2003 tarihinde, göstermelik bir kararla mısıra uygu-

lanan gümrük vergisi % 70'e yükseltilmiştir?

Ülkeye giren mısırların önemli bir bölümünün dışalımını, görevi tüm ulusun hak ve çıkarlarını korumak için çalışmak olan Kabinede görevli bir Bakan'ın oğlu gerçekleştirmiştir. Demek ki, iktidara yakın çevreler, para kazanmayı çiftçinin refahından daha önemli görmektedirler.

Bu süreçten ikinci kazananlar ise, ithal - ucuz mısırı hammadde olarak kullanan ve ürettikleri tatlandırıcıları dünya fiyatlarına göre daha yüksek fiyattan iç piyasaya süren, NBŞ alanında çalışan yabancı sermayedir. Cargill - Ülker ortaklığının, yerli mısır kullanacağına ilişkin açıklamaları, ticaretin doğasına aykırıdır. Hiçbir tüccar - sanayici, ucuz hammaddenin olduğu yerde, pahalısını tercih etmez. Bunun tek istisnası, ithal mısırın kalitesiz olması nedeniyle, kaliteli yerli mısır ile paçal yapılması zorunluluğudur. Başka bir deyişle, kırık oranı çok yüksek ve kalitesiz ithal mısırın, tatlandırıcı üretimi için yeterli kaliteye ulaştırılması için yerli mısır kullanmakta, hammadde gereksinimlerinin önemli bir bölümünü ise ithal mısır ile karşılamaktadırlar.

Yüksek miktarda mısır dışalımını nedeniyle kaybedenler ise, yerli mısır üreticileridir.

2 - "NBŞ'e tanınan kota yükseltilse, tatlandırıcı firmaları yerli mısır alacaklar ve üreticinin elinde mısır kalmayacak" iddiası, yukarıda söylendiği gibi, ticaretin doğasına aykırıdır.

Ayrıca, yukarıda verilen Türkiye mısır tüketim tablosu incelendiğinde, yalnızca yem sektörünün gereksiniminin, yurtiçi üretimin tümü ile ancak karşılanabildiği görülecektir. Dolayısıyla, ithal mısırın haksız rekabeti olmasa, NBŞ sanayii, mısırını alabilmek için yerli üreticinin peşinden koşacaktır.

NBŞ üreten firmalara şeker kotasından % 10 pay ayrılması, IMF dayatmaları doğrultusunda çıkarılan Şeker Yasası'nın bir hükmüdür. Ziraat Mühendisleri ODASI, Yasa çıktığı günden bu yana, "ŞEKER - TÜTÜN YASASI, ÜLKENİN YÜZ KARASI" demektedir, bu düşünceye yurdunu seven tüm demokratik kitle örgütleri, üretici örgütleri katılmaktadır.

NBŞ üretimine sağlanan her yeni kota, pancar ekim alanlarının biraz daha daraltılması ve pancar üreticisinin yoksulluğa mahkum edilmesi anlamını taşımaktadır. Orta Anadolu'nun, çok ta zengin olmayan üretim seçenekleri arasında, şeker pancarının yerinin doldurulmasının olanağı yoktur. Bu ülke çiftçisine pancar ekmeyi - tütün ekmeyi adeta yasaklamamanın, hiçbir yurtsever düşünce ile açıklanması olanaklı değildir.

Bakanlar Kurulu'nun, Şeker Yasası ile kendisine tanınan, kotayı % 50 azaltma - artırma yetkisini artırma yönünde kullanması, ne mısır ne pancar üreticisinin yararına olmayacak; aksine Amerikan firmasının bu ülkenin kaynaklarını biraz daha sömürmesine zemin hazırlayacaktır.

3 - Bu düşüncelerimizi pekiştiren bir başka önemli gösterge de, Yasa'nın öngörüsü doğrultusunda 250 bin ton düzeyinde üretim yapabilecek, + % 50 kotayı alması durumunda üretimi ancak 375 bin ton düzeyine çıkabilecek olan NBŞ sanayiinin, 1 milyon ton kapasiteli yatırım gerçekleştirmiş olmasıdır. Rekabetçi bir sektör olduğu-

nu öne süren NBS sanayiinin, bu durumda, yurtiçi kotayı artırmak için her türlü girişimde bulunmak yerine, kota harici üretimini dünya ülkelerine ihraç etmesi gerekmez mi ? Bunu yap(a)mazlar, çünkü hem en yüksek kar Türkiye'dedir, hem de dünya ülkeleri kendi iç piyasalarını korumaktadırlar.

Tüm bu değerlendirmelerden sonra, "Peki o zaman ne yapmalı ?" sorusunun yanıtlanmasına sıra gelmektedir. Yapılması gerekenleri açık bir şekilde sıralayalım;

1 – Hemen önümüzdeki yıldan başlayacak şekilde, Türkiye mısır ürününü planlı bir şekilde destekleyerek, ilave 250 bin hektar alanı mısır ekimine tahsis etmeli ve böylece üretime girecek ilave 1 milyon ton ile 2005 yılında 3 milyon ton mısır üretimi hedefini yakalamalıdır.

2 – 2004 yılında, yalnızca mısır açığını kapatmak için, yerli mısır ile rekabet etmeyecek şekilde gümrük vergisi ayarlanmalı, ülkenin kendine yeteceği 2005 yılından itibaren, ülkeye bir gram mısır girmesine izin vermeyecek ölçülerde, DTÖ limitleri içinde, maxi-

mum mısır gümrük vergisi oranları kullanılmalıdır.

3 – Uzun dönemde ise, planlı ve ulusal kalkınmanın aracı olacak şekilde tarım politikaları izlenmeli, tüm dünyada olduğu gibi tarım girdileri sübvansede edilmeli, üretim maliyetleri düşürülmeli ve sektör, Dünya ile rekabete hazırlanmalıdır.

Tüm tarım kamuoyu şunu bilmelidir ki, mısırdaki ülkenin kendi gereksinimini karşılaması ve tatlandırıcı sanayiinin yerli sermayeye dayalı olarak, tercihan mısır üreticisinin birlikleri tarafından kurulması durumunda, yaşanan tartışmaların ortaya çıkma şansı yoktur.

O halde, mühendisinden üreticisine kadar tüm tarım camiası olarak, hak ve çıkarlarımızı doğru tanımlamalı, ülkemize sahip çıkma bilinci ile birlik olmalı ve tarım sektörünü ve tarımcıyı, yeniden milletin efendisi yapmaya çalışmalıyız.

Kamuoyuna saygı ile duyurulur. 01 Ekim 2003

TMMOB Ziraat Mühendisleri ODASI Genel Merkezi

TMMOB Ziraat Mühendisleri ODASI Adana Şubesi

TMMOB Ziraat Mühendisleri ODASI Mersin Şubesi

HÜKÜMET SÖZCÜSÜ VE ADALET BAKANI CEMİL ÇİÇEK EKSİK BİLGİLER VE YANLIŞ KARŞILAŞTIRMALARLA KAMUOYUNU YANILTMAKTADIR (20 Ekim 2003)

Hükümet Sözcüsü ve Adalet Bakanı Sayın Cemil Çiçek 13 Ekim 2003 tarihli Bakanlar Kurulu Toplantısı ardından yaptığı Basın Toplantısında, Öğrenci Yerleştirme Sisteminde değişiklik yapmayı amaçlayan Yasa Tasarısı kapsamında gündeme gelen tartışmalarda eğitimin kalitesi sorununa dikkat çekerek, Türkiye'nin bugünkü eğitim sistemiyle mesleksizler toplumu haline geldiğini belirtmiş ve İmam-hatip Okulları ile Ziraat Fakültelerini karşılaştırarak; "Madem ki, imam-hatip okullarına bu kadar ihtiyaç yok; fazlasını kapatalım. Hepimiz biliyoruz ki işsiz ziraat mühendisleri derneği diye dernek var. Şu anda, benim bildiğim Türkiye'de en az 15-20 bin herhangi bir işi olmayan, hatta bizde gardiyan olarak çalışan, en son açtığımız zabıt katibi imtihanlarına girmek için müracaat eden ziraat mühendisleri var. Fazladan 15 bin ziraat mühendisi var diye ziraat fakültesini kapatmak, Türkiye'de bu kadar arkeoloğa ihtiyaç mı var deyip arkeoloji bölümlerini kapatmak gibi değerlendirmeleri, bence bir bütünlük içinde yapmak gerekir. Meseleyi, ideolojik açıdan tahterevallinin bir tarafına imam-hatip okullarını, diğer tarafına da bir başkalarını oturtarak tartışmak toplumda bir kısım yanlış değerlendirmelere sebebiyet verir" ifadelerini kullanmıştır.

Sayın Bakanın ideolojik tartışmalar dışında konuya bakarak doğru değerlendirmeler yapabilmesi için, öncelikle bazı verileri anımsatmak gerekmektedir.

o 8. BYKP - Tarımsal Yapılar ve Yapısal Düzenlemeler ÖİK Raporu'na göre; ülkemizde, kuru alanlarda 200 hektara bir ve sululu tarım alanlarında 100 hektara bir teknik eleman istihdamı ile 157.500 ziraat mühendisine istihdam yaratabilecek bir potansiyel bulunmaktadır.

o Buna karşılık, günümüze değin Ziraat fakültelerinden mezun olan ziraat mühendisi sayısı 65.000'dir.

o Ülkemizde 20'si eğitim öğretim veren toplam 23 adet Ziraat Fakültesi bulunmaktadır.

o Bu fakültelerden yılda yaklaşık 2000 Ziraat Mühendisi mezun olmaktadır.

o Tercih sisteminden mezuniyet sonrası istihdama kadar bir çok boyutta, diğer meslek disiplinlerinde de olduğu gibi, ziraat fakültelerinde de kalite sorunu yaşanmaktadır.

o Devlet Personel Başkanlığı verilerine göre; tarımsal kamu yönetiminden sorumlu Tarım ve Köyişleri Bakanlığında 31.136 memur görev yaparken 14.606 kadro boştur. Genel bir değerlendirme ile tarımsal kamu yönetiminde memur kadrosunun % 50'si boştur; işçiler ve sözleşmelilerde hesaba katıldığında bu oran % 27 olarak ortaya çıkmaktadır.

o Ülkemizde 1980'li yıllardan sonra planlı kalkınmanın terk edilerek uygulamaya sokulan serbest piyasaya dayalı ekonomik model ve devleti küçültme politikaları sonucu, Ziraat Mühendisliği mesleği dışında birçok meslek disiplini alanında istihdam sorunu yaşanmaktadır.

Bu veriler doğrultusunda Sayın Bakan'ın talihsiz açıklamasını kınıyoruz ve aşağıdaki saptamaları okumasını - kamuoyunu doğru bilgilendirmesini bekliyoruz.

o Ülkemizde binlerce Ziraat Mühendisi istihdam potansiyeli olmasına karşın yeterli istihdam koşullarının yaratılmaması, "yatırıma bütçe" yerine "faize bütçe" diyen bir anlayışın eseridir.

o 1980 yılına kadar 5 adet Ziraat Fakültesi mevcutken, eğitim kalitesi ve istihdam boyutu değerlendirilmeden altyapısı olmayan çok sayıda Ziraat Fakültesi açılmasının sorumlusu dönemin siyasi iktidarlarıdır.

o Kamunun etkin hizmet vermesine çalışmak yerine, kamuyu kambur olarak topluma tanıtılarak tarımsal KİT'leri ve kamusal hizmet alanlarını özelleştirmeye çalışanların, ortaya çıkarttıkları olumsuz sonuçtan yakınmaya hakları yoktur.

o Tarım ve Köyişleri Bakanlığı'na ve diğer kamu kurumlarına 13

yıldır sınavla Ziraat Mühendisi alınmadığı bir ortamda, polis, öğretmen, gardiyan, zabıt memuru kadroları için açılan sınavlara Ziraat Mühendislerini kabul ederek istihdam edenlerin, 'belli amaç'lara yönelik çalışmalarını toplumdaki gizlemek için, yaptıkları yanlış uygulamaları, amaçlarını gerçekleştirmek üzere gerekçe olarak kullanmaları haksızdır, kabul edilemez.

o Laik bir toplumda farklı dinlerin ve mezheplerin dinsel eğitim gereksiniminin Devletçe karşılanması durumu, yaşanan gerçekler doğrultusunda tartışılması gerekirken, kadınların imam olamadıkları bir dinsel yapıda binlerce genç kızın İmamhatip Okullarına alınmasına göz yumular, bu okulları "arka bahçeleri" olarak görenler yani olaya ideolojik bakanlar, kendilerine yöneltmesi gereken eleştirileri başka hedeflere yöneltmeye kalkışarak kamuoyunu yanıltmamalıdır.

ODA'mız, dünyadaki değişimi izleyerek bilimsel ve toplumsal gerçekler doğrultusunda Ziraat Mühendisliği eğitim-öğretimi ve istihdam koşullarını değerlendirmektedir. 59. Hükümetin aynı ölçütlerle konuyu gündeme taşıması durumunda gerekli her türlü katkı sunulacak olup, ideolojik kaynaklı tutumlar ve yanlış karşılaştırmalarla toplumun yanıltılmasına izin verilmeyecektir.

Kamuoyuna saygı ile duyurulur.

Gökhan GÜNAYDIN

Başkan

Yönetim Kurulu Adına

TERÖRÜ KINIYORUZ!... (20.11.2003)

TMMOB Ziraat Mühendisleri Odası olarak, Ülkemizde son günlerde artan terör olaylarını nefretle kınıyoruz.

İnsan hakları ve özgürlüklerine, demokrasiye karşı en büyük tehdidi oluşturan terör; hangi kaynaktan gelirse gelsin, hangi amaca yönelmiş olursa olsun, insanlık dışıdır.

Korku, yılgınlık ve panik ile arkasından gelecek olağandışı dö-

nemler, terörün yaratmak istediği süreçlerdir.

İnsanlığın evrensel değerler temelindeki kazanımları, karanlık odakların kirli emelleri ile tahrip edilemeyecek kadar güçlüdür.

Ziraat Mühendisleri Odası, tüm kamuoyunu, karanlık odaklara ve onların stratejilerine karşı, kararlı bir mücadeleye davet eder.

MEDYADA ZİRAAT MÜHENDİSLERİ ODASI

GÖRSEL BASIN

ODA Başkanı'mız Gökhan GÜNAYDIN, Samanyolu TV' de, 08 Ekim 2003 günü saat 23:45' te yayınlanan "Aykırı Görüş" Programı'na konuk olarak katılmış ve tarım sektörüne ilişkin çeşitli konularda ODA' mızın görüşlerini açıklamıştır.

ODA Başkanımız Gökhan GÜNAYDIN, 15 Ekim 2003 günü, TRT-GAP TV' de saat 08:45 - 09:50 saatleri arasında yayınlanan "Bu Toprağın Sesi" Programı'na katılarak, Tarım Bakanlığı'nın hazırlamakta olduğu "Köy Merkezli Tarımsal Üretime Destek Projesi" ya da kamuoyunda bilinen adıyla "Bin Tarım Gönüllüsü Projesi" hakkında görüşlerini açıklamıştır.

ODA Başkanımız Gökhan GÜNAYDIN 16 Ekim 2003 günü saat 22:30 da, Expo Channel'da canlı olarak yayınlanan, Tarım ve Köy İşleri Bakanı Prof. Dr. Sami GÜÇLÜ, Ziraat Odaları Birliği Başkanı Şemsi BAYRAKTAR, Ziraatçiler Derneği Başkanı İbrahim YETKİN'in de konuk oldukları "Mercek Altında" adlı programa katılmışlardır.

10 Kasım 2003 günü saat 08:45 - 09:50 saatleri arasında TRT GAP TV' de canlı olarak yayınlanan ve Cumhuriyet dönemi boyunca tarım sektöründeki değişimlerin ele alındığı Program' a, ODA Başkanı' mız Gökhan GÜNAYDIN katılmıştır.

13 Kasım 2003 tarihinde saat 22:30 - 01:00 saatleri arasında yayınlanan "Mercek

Altında" Programına ODA Başkanımız Gökhan GÜNAYDIN telefonla katılarak, "merkezi ve yerel kamu yönetimi reformları" konusunda ODA'mızın görüşlerini açıklamıştır.

TRT GAP TV' de 16 Kasım 2003 Pazar günü saat 18:00-19:00 saatleri arasında yayınlanacak "Ne Yapmalı" adlı tarımsal program dizisinin "Süt Sektörü" konulu bölümüne Yönetim Kurulu Yazman Üyemiz Baki Remzi SUIÇMEZ katılarak ODA' mız görüşlerini açıklamıştır.

Cüneyt ÜLSEVER' in yönettiği ve ODA Başkanı Gökhan GÜNAYDIN'ın, DENET-DE Başkanı Atılay ERGÜVEN ile birlikte konuk olarak katıldığı; Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarı Taslağı'nın ele alındığı "Anafikir" adlı program, TRT 2' de 19 Kasım 2003 Çarşamba gecesi saat 22:10 - 23:00 saatleri arasında yayınlandı.

TRT-3 ve TRT GAP TV' de, 21 Aralık 2003 Pazar günü saat 18:00' de yayınlanan "Ne Yapmalı" Programına ODA Başkanımız Gökhan GÜNAYDIN katılarak, tarımsal desteklemeler konusundaki ODA görüşlerimizi açıklamıştır.

Yönetim Kurulu Yazman Üyemiz Baki Remzi SUIÇMEZ, 24 Aralık 2003 Çarşamba günü saat 11:00-12:00 arasında, TRT Radyo 1' de canlı yayınlanan "Konuşa Konuşa" programına katılarak Tarım Sektörü hakkında ODA' mız görüşlerini açıklamıştır.

YAZILI BASINDAN BAŞLIKLAR

Özdemir Anıldı - 18.12.2003

Kamu Kanunu Çiftçiyi Vuracak - 03.12.2003

Kamu Reformuna Altı Temel Eleştiri - 13.11.2003

Hizmetin Önü Kesiliyor / 12.11.2003

Özel Tekel' Uyarısı - 07.11.2003

Gökhan Günaydın İle "Genetik Yapısı Değiştirilmiş Tarım Ürünleri" Konusunu Görüştük - Kasım 2003

Devlet Tarımsal Alanda Artık Yok - 06.11.2003

Tarımda Kadrolaşmaya Tepki - Cumhuriyet - 04.11.2003

ZMO: 'Bakan Hedef Şaşırtıyor' - 17.10.2003

Expo Channel Canlı Yayını

Ziraat Mühendislerinden Adalet Bakanı Çiçek'e Tepki / 16.10.2003

Bu Kavga Zor Biter - Sabah - 10.10.2003

Mısır ve Pancar Üreticisine Uyarı - 04.10.2003

Bakliyatta Dışa Bağımlı Hale Geldik - 03.10.2003

Bakliyat İthalatçısı Olduk - 03.10.2003

Mısıra Prim Desteği Yolda - 02.10.2003

Üreticilerin Çıkarı Ortak - 02.10.2003

Az gelişmişler Dayatmaya Boyun Eğmedi - Ekim 2003

GÜZ KONFERANSLARI

"Kendine Yeterlilikten Bağımlılığa Türkiye Tarım Sektörü" konulu Güz Konferansları dizisinin ilki 20 Eylül 2003 tarihinde "Hayvansal Üretim Alt Sektöründe Değişim" konulu konferansla başlamıştır. Konferansa Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Zootekni Bölümü Öğretim Üyelerinden Prof. Dr. Numan AKMAN, Prof. Dr. Çetin FIRATLI ve Prof. Dr. Mehmet ERTUĞRUL konuşmacı olarak katılmışlardır. 18 Ekim 2003 tarihinde Tekirdağ Üniversitesi Ziraat Fakültesi Öğretim Üyelerinden Prof. Dr. Temel GENÇTAN ile Çukurova Üniversitesi Ziraat Fakültesi Öğretim

Üyelerinden Prof. Dr. Kazım ABAK tarafından "Bitkisel Üretim Alt Sektöründe Değişim", 15 Kasım 2003 tarihinde Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Öğretim Üyelerinden Prof. Dr. İlhami ÜNVER ile Prof. Dr. Turhan AKÜZÜM tarafından "Toprak ve Su Kaynakları Yönetiminde Değişim", 6 Aralık 2003 tarihinde ZMO Yönetim Kurulu Başkanı Gökhan GÜNAYDIN "Cumhuriyet'in Sosyo-ekonomik Dönüşümü Bağlamında Türkiye Tarım Sektörü" konulu Konferansları vermişlerdir. Konferanslara katılım düzeyi çok yüksek olup, ilgi ile izlenmiştir.

PROF.DR. ZİYA GÖKALP MÜLAYİM RESİM SERGİSİ

Prof. Dr. Ziya Gökalp MÜLAYİM'in Suluboya Resim Sergisi 19 Kasım-12 Aralık 2003 tarihlerinde Kavaklıdere Sanat Galerisinde gerçekleştirilmiştir. Serginin açılışına eski ODA Başkanımız Prof. Dr. Gürol ERGİN ile Oda Başkanımız Gökhan GÜNAYDIN katılmışlardır.

ŞUBE GENEL KURULLARI VE İL TEMSİLCİ SEÇİMLERİ YAPILDI

ODA'mızın Şube Genel Kurulları ve il Temsilcisi / Temsilci Yardımcısı seçimleri ve ODA Genel Kurulu delegasyon seçimleri 2003 Aralık ayı içerisinde tüm Türkiye'de yapılmıştır. 39. Dönem'de görev yapacak Şube Yönetim Kurulları ile İl Temsilcileri aşağıdadır.

Yeni seçilen Şube Yönetim Kurulu Üyelerimizi ve İl Temsilcilerimizi kutluyor, çalışmalarında başarılar diliyoruz.

39. DÖNEM ŞUBE YÖNETİM KURULLARI

ADANA

Ayhan BARUT
Doç. Dr. Haydar ŞENGÜL
Selma KIRANÇEŞME
Saim İNCE
Mustafa ALTIOKKA
Berkemal TUNCER
Sedat SOYKAN

ANTALYA

Vahap TUNCER
Zafer ÇİFTÇİ
Selma DEMİR
Hakan ÖZTÜRK
Dr. Adnan ÖZÇELİK
Ali KAYNAK
Yrd. Doç. Dr. Dursun BÜYÜKTAŞ

AYDIN

Galip ORHAN
Kenan VARDAR
Muhittin CENGİZ
Zekeriya ALŞAN
Hüseyin BAŞPINAR
Zeki OYMAK
Zülfikar İSTEK

BALIKESİR

Naci BİLGİÇ
Ali İhsan KÜÇÜK
Güler ÇETİN
Şükrü YARIŞ
Osman SEZEN

BURSA

İlhan DEMİRÖZ
Ayhan SOLAK
Savaş YENİGÜN
Sönmez ERBİL
Orhan SARIBAL
Murat ALKAN
Ali Yavuz KAYA

DENİZLİ

Kadir ÇETİNKOL
İbrahim GÜR
Tekin ALTAŞ
Şaban AKSOY
H. Sinan ŞENGÜL

DİYARBAKIR

M. Lezgin YALÇIN
Akif KARAKOYUNLU
Ebru Zeynep PEKOK
Mehmet DEMİREL
Ardıl ENDER
Mehmet Salih DOĞRUL
Sedrettin DÜNDAR

ERZURUM

Vedat DAĞDEMİR
Müdahir ÖZGÜL
Mücahit PEHLUVAN
Selahattin AKIN
Rıdvan ÖZDEN

GAZİANTEP

Karaca BOZGEYİK
Mehmet YILMAZ
Abdullah GÖZE
Mehmet TÜRK
Kurban NEDRET

HATAY

Ahmet SEVER
Fevzi NURAYDIN
Galip AKTİ
Pınar MISIRLIOĞLU
Yasemin BAŞKILIÇ

ADİYAMAN

AFYON
AĞRI
AMASYA
ARTVİN
BİLECİK
BİNGÖL
BİTLİS
BOLU
BURDUR
ÇANAKKALE
ÇANKIRI
ÇORUM
EDİRNE
ELAZIĞ
ERZİNCAN
ESKİŞEHİR
GİREŞUN
GÜMÜŞHANE
HAKKARİ
İSPARTA
KARS
KASTAMONU
KIRKLARELİ
KIRŞEHİR
KOCAELİ
KÜTAHYA
MALATYA
K.MARAŞ

Hasan DOĞAN

Hasan KARADENİZ
Ahmet GÖKBAKAN
İbrahim ATASEVER
Zafer ÇELİK
Mehmet ÜLGÜDÜR
Mehmet BÖCKÜN
Kubilay ATEŞAL
Niyazi KALFA
Yılmaz HAMAMCI
Hicri NALBANT
Yüksel DEĞİRMENCI
Özden Özgür YALÇIN
Sebahattin YILDIRIM
Dr. Yusuf İPEK
Muhammet Taştan DURLU
Yusuf KIZILDAĞ
Turgut ŞİŞMAN
Hasan İRKİN
Bülent TANYÜREK
Mehmet ÜNSAL
Cengiz KARABULAK
Mehmet GÜLER
Erol ÖZKAN
Uğur ATAK
Aykut Sami ÜNAL
Çetin SARI
Fevzi ÇİÇEK
Yusuf TEMİZKAN

İSTANBUL

Ahmet ATALIK
Yıldırım DERYA
Muharrem AKSOY
Hasan ARDIÇ
Emel SİNAN
Özlem ÇEVİK
Övsen ZÜMRE

KAYSERİ

Aydın ÇALIŞKAN
Sadık GENÇ
Gültekin BOZTOSUN
Refik GÜNDOĞAR
Cemal SUNULU

MANİSA

Engin KURT
Erdem KUTLAR
Levent AKSOY
Fatih DÖNMEZ
Makbule EDE
Yusuf ERTÜRK
Mehmet YURTSEVEN

RİZE

Necati TERZİ
Edip Kazım AYDIN
İbrahim BALCI
İlhan KARAASLAN
Ertan KAYNARCALI

ŞANLIURFA

Atilla YAZAR
Ramazan BOZDAĞ
Abdullah MELİK
Maruf KARADAĞ
Meral ABAK
M. Remzi KARACA
Mehmet İPEKÇİOĞLU

TRABZON

İsmail ASLAN
Mehmet TAÇOĞLU
Abdulkadir BİRİNCİ
Güngör KÜÇÜKOSMANOĞLU
Ekrem AKTAŞ

İZMİR

Doç. Dr. Kamil Okyay SINDIR
Ferdan ÇİFTÇİ
Z. Veza KARABULUT
Göksel GEÇGEL
Tevfik BETTEMİR
Müştağ ÖZVURAL
Dr. Dilek KAYA

KONYA

Hasan Hüseyin MOTUK
Özkan TAŞPINAR
Celal YILDIZ
Ömer Faruk ÜNALDI
Mevlüt MÜLAYİM
Nezih ŞİŞMAN
Nazım YILMAZ

MERSİN

Mehmet ATEŞ
Timur TURAN
Orkun Koray YİĞİTOĞLU
Necmi BİRİM
Ayhan İNAL
Gürhan DAYICIK
Taner ŞAHİN

SAMSUN

Ünal İŞİKER
Murat AKAR
Ayşe ERTÜRK
Hasan ÇOBANCI
Ekrem ORAN
Ercan YANOĞLU
Havva YURDUNUSEVEN

TEKİRDAĞ

Prof. Dr. Temel GENÇTAN
Dr. Süheyla TEKELİ
Cafer ÖZGÜNDÜZ
Mine AKKÖSE
Doç. Dr. Müjgan KIVAN

VAN

Cevdet ALTINDAĞ
M. Necip ALTUNLI
Şeref DEMİR
Alev ŞAHAR
M. Şerif KAYALIK

39. DÖNEM İL TEMSİLCİLERİ

MARDİN

MUĞLA

MUŞ

NEVŞEHİR

NİĞDE

ORDU

SAKARYA

SİİRT

SİNOP

SİVAS

TOKAT

TUNCELİ

UŞAK

YOZGAT

ZONGULDAK

AKSARAY

BAYBURT

KARAMAN

KIRIKKALE

BATMAN

ŞIRNAK

BARTIN

ARDAHAN

İĞDIR

YALOVA

KARABÜK

KİLİS

OSMANIYE

DÜZCE

Ramazan DEMİRCAN

Ulhan KORKUT
Nevzat TANRIVERDİ

Salim AKALP

Mehmet BAYHAN
Engin KARABAĞLAR
Ergün DEMİRHAN
Seyfettin BULUT
Muhammed TÖRNÜK
Ünal KOÇAK
Mazlum ERDEM
İsa DİNÇER
Cumhur ESER
Erkan BAYTEKİN
Doğan İPEK

Ercüment YILMAZ

Zekeriya TÜRKÜKUL
Ebubekir DOĞAN
Kemal İLHAN
Sinan KARAER

Mete TÜRKÖĞLU

Filiz PEZİKOĞLU
M. Nadir SESBAKAN

Mehmet YALÇIN

Nihat GÜNAYDIN

Şubelerimiz'den

İstanbul - İzmir - Manisa - Hatay

İSTANBUL

24-26 Ekim 2003 tarihlerinde, İstanbul Üniversitesi'nin 550. Kuruluş Yılı Etkinlikleri çerçevesinde, Ord. Prof.Dr. Curt KOSSWIG Anısına düzenlenen "Uluslararası Balıkçılık ve Zooloji" Sempozyumuna katılım sağlanmıştır.

İZMİR

İzmir Şubemiz, 07-10 Ekim 2003 tarihlerinde düzenlenen itafe'03-Tarım, Gıda ve Çevre Bilimlerinde Bilişim Teknolojileri Uluslararası Kongresi'ne katılmıştır.

Ege Üniversitesi Ziraat Fakültesi Feyzi Önder Anfisinde E. Ü. Ziraat Fakültesi Bahçe Bitkileri Bölümü ile ortaklaşa olarak 24 Ekim 2003 günü "Seracılık Sektöründe Son Gelişmeler" konusunda bir sempozyum düzenlenmiştir. Aynı gün saat 15:00'te seracılığa hizmet etmiş Prof. Dr. Ayten SEVGİCAN'ın emeklilik töreni yapılmıştır.

Her yıl Ziraat Fakültesini başarı ile bitiren genç. Meslektaşlarımıza verilen Reşit SÖNMEZ Başarı Ödülü, Prof. Dr. Reşit SÖNMEZ tarafından, 2002-2003 Öğretim Yılında E.Ü.Z.F. Deri Teknolojisi Bölümünü başarı ile bitiren Atilla Barış GÜZELMERİÇ' e verilmiştir. Geleneksel olarak yapılan törenden önce Prof. Dr. Mustafa KAYMAKÇI tarafından "Genetik Kopyalama" konusunda bir konferans verilmiştir.

Menemen İlçesi Seyrek Beldesi Belediyesi tarafından 24-29 Ekim 2003 tarihlerinde düzenlenen "Cumhuriyetimizin 80. Yılı Etkinlikleri" çerçevesinde 25 Ekim 2003 Cumartesi günü İzmir Şube Başkanımız Alaettin HACİMÜZZİN tarafından "XIX Yüzyıldan 2003'e Değişen Tarım Politikaları" konusunda bir sunum yapılmıştır.

Karşıyaka Soroptimistler Derneği'nin çağrısı ile T.C. Ziraat Bankası-Tekel'in Özelleştirilmesi-TMO'nun Yeniden Yapılandırılması-Şeker Yasası-Doğrudan Gelir Desteği-Bin Köye Bin Tarımcı Projesi-Köy Kanunu konularını irdeleyen bir sunum yapılmıştır.

7 Kasım 2003 tarihinde ODA'mızın da üyesi olduğu Tütün Platformu olarak Tek-Gıda-İş Sendikası'nda bir basın toplantısı düzenlenerek "Milli Varlığımız TEKEL Satılmaz" başlıklı basın bildirisi dağıtılarak okunmuştur.

25-26 Ekim 2003 tarihlerinde, "Gıda İşletmelerinde Sorumlu Yönetici" olarak çalışan / çalışacak meslektaşlarımıza yönelik olarak düzenlenen "HACCP Uygulamaları Semineri" nin açılışı ODA Başkanı'mız tarafından gerçekleştirilmiştir. Seminer sonrası katılımcılara sertifikaları verilmiştir.

MANİSA

Cumhuriyetin 80. Yılı Etkinlikleri çerçevesinde 25-26 Ekim 2003 tarihlerinde Pohokai Otel Foça/İZMİR' de yapılan etkinliğe Genel Merkez Yönetim Kurulu II. Başkanı Özkan GÖKSEL ve üyelerimizin katılımıyla gerçekleştirilmiştir.

HATAY

Hatay Şubemiz, Hatay tarımının geliştirilmesine yönelik olarak kurulan "Tarım ve Hayvancılık Komisyonu"nda görevlendirilmiştir.

Şubelerimiz'den

Bursa - Tekirdağ - Aydın

BURSA

Bursa Şubemiz, 7-12 Ekim 2003 tarihleri arasında Bursa'da yapılan Bur-tarım 2003 (Bursa Tarım, Hayvancılık ve Çiçekçilik) Fuarına katılmıştır.

10 Ekim 2003 tarihinde U.Ü. Ziraat Fakültesi Toprak Bölümü Öğretim Üyesi Doç. Dr. Ertuğrul AKSOY "Bursa Ovasının Cumhuriyetten Bugüne Değişimi ve Geleceği" konulu bir konferans vermiştir.

17 Ekim 2003 tarihinde Şube Başkanı İlhan DEMİRÖZ; Dünya Gıda Günü ve Gıdaların Üretimi, Tüketimi ve Denetlenmesine Dair Yönetmelik" ile ilgili bir basın açıklaması yapmıştır.

17 Ekim 2003 tarihinde U. Ü. Ziraat Fakültesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. İbrahim AK "Dünden Bugüne Bursa'da Hayvancılık" konulu bir konferans vermiştir.

23 Ekim 2003 tarihinde Bursa Almira Otel'de üniversite öğrencileri ile "Mühendislik ve Mimarlık Haftası Etkinlikleri" kapsamında söyleşi düzenlenmiştir.

Cumhuriyet'in 80. Yılı Kutlamaları kapsamında, Genel Başkanımız Gökhan GÜNAYDIN, Bursa'da, 24 Ekim 2003 tarihinde, saat 14:00' de, "Osmanlı'dan Cumhuriyet'e Türkiye Tarımı ve Cumhuriyetimizin 80. Yılında Türkiye Tarımının Sosyo-Ekonomik Analizi" konulu bir konferansı slayt gösterisi ile birlikte sunmuştur.

30 Ekim 2003 tarihinde ilköğretim öğrencileri arasında "Çocuk Gözüyle Ziraat Mühendisliği" konulu resim yarışması düzenlenmiştir.

TEKİRDAĞ

TMMOB Ziraat Mühendisleri Odası Tekirdağ Şubesi'nin Hizmet Binası'nın açılışı 25 Ekim 2003 tarihinde, şimdiki ve önceki dönem Genel Başkanlarımız Prof. Dr. Gürol ERGİN, Gökhan GÜNAYDIN, Genel Merkez Yönetim Kurulu Sayman Üye D.r Turhan TUNCER, Tekirdağ Tarım İl Müdürü ve Tekirdağ Şube Başkanımız Prof. Dr. Temel GENÇTAN tarafından yapıldı. İstanbul Şube Başkanımız, Edirne İl Temsilcimiz ve geniş bir meslektaş topluluğunun katılımı ile gerçekleştirilen açılış sonrasında bir kokteyl ve akşam yemeği düzenlendi.

AYDIN

22-26 Ekim 2003 tarihlerinde Denizli' de açılan Tarım Fuarının üyelerimizce görülmesi için 25 Ekim 2003 günü bir gezi düzenlenmiştir. Denizli Şube Başkanımızın rehberlik ettiği ve 45 kişinin katıldığı gezide; Tarım Fuarı, sahibi meslektaşımız olan Güney ilçesindeki Pamukkale Şarapları Üretim Tesisleri ve Buldan ilçesindeki dokuma tesisleri gezilerek görülmüştür.

Temsilciliklerimiz'den

Eskişehir - Kırklareli

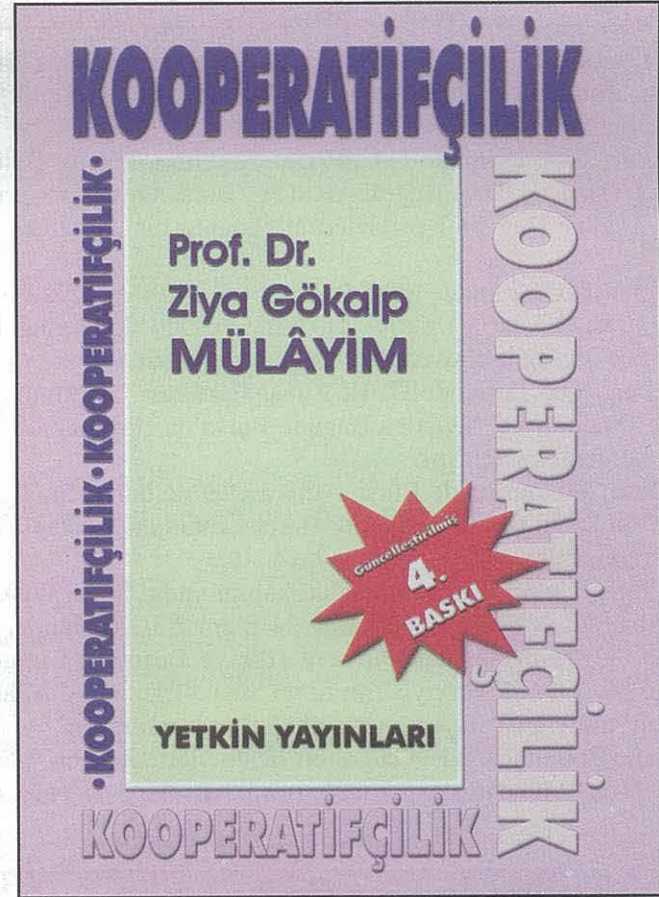
ESKİŞEHİR

ODA'mızın 50. Yıl Etkinlikleri kapsamında düzenlemiş olduğu "Futbol Turnuvası"nın 7 Aralık 2003 tarihinde Eskişehir'de yapılan eleme maçında, Genel Merkez ve Eskişehir İl Temsilciliği'miz arasında yapılan karşılaşma, 10-8 Eskişehir İl Temsilciliği'nin galibiyeti ile sona ermiştir. Eskişehir İl Temsilciliği'mizi tebrik ederiz.

KIRKLARELİ

Mühendislik ve Mimarlık haftası Etkinlikleri çerçevesinde, 4 Ekim 2003 tarihinde TMMOB Kırklareli İl Koordinasyon Kurulunca gerçekleştirilen "Mühendis ve Mimarlar Gecesi" ne, temsilcilik olarak organizasyon komitesinde yer alınarak destek verilmiş ve meslektaşlarımızın geceye katılımları sağlanmıştır.

YENİ ÇIKAN YAYINLAR

TMMOB ZMO HABER BÜLTENİ

TMMOB ZMO Adına Sahibi: Gökhan GÜNAYDIN

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü: Gülay SUBAŞI,

Yayın Kurulu: Gülay SUBAŞI, E. Argun BARAN, Doç. Dr. Cemil ERTUĞRUL,

Adres: Karanfil Sokak No: 28/12 06640 Kızılay / ANKARA

Tel: (0312) 425 05 55 - 418 55 97 - 418 25 79 • Fax: 418 51 98

E-mail: bilgi@zmo.org.tr Web: http://www.zmo.org.tr

Yapım: Kozan Ofset Matbaacılık Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti.

Tel: (0312) 384 20 03 - Fax: (0312) 341 28 60